

Hvad siger de frivillige i Vordingborg Kommune?

Bjarne Ibsen

Professor og forskningsleder

Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund

Store politiske
forventninger til det
frivillige arbejde

XXX STUE

Det frivillige Danmark har store ressourcer. Dem skal vi bruge mere målrettet og offensivt.

xxx vil afsætte 100 mio. kr. i 20xx fra satspuljen til en styrket inddragelse af frivillige organisationer. Hvis erfaringerne med ordningen viser sig at være gode, vil xxxx løbende øge bevillingen i de følgende år.

XXXXXXXXX

YYY STUE

Regeringen anerkender nødvendigheden af de frivilliges inddragelse og medvirken på det sociale område (...) Gennem frivilligt arbejde skabes stærke fællesskaber på tværs af generationer og social baggrund (...) Socialt arbejde baseret på frivillighed er en afgørende styrke ved det danske velfærdssamfund

XXXXXXXXX.

BLÅ STUE

Det frivillige Danmark har store ressourcer. Dem skal vi bruge mere målrettet og offensivt.

Regeringen vil afsætte 100 mio. kr. i 2011 fra satspuljen til en styrket inddragelse af frivillige organisationer. Hvis erfaringerne med ordningen viser sig at være gode, vil regeringen løbende øge bevillingen i de følgende år.

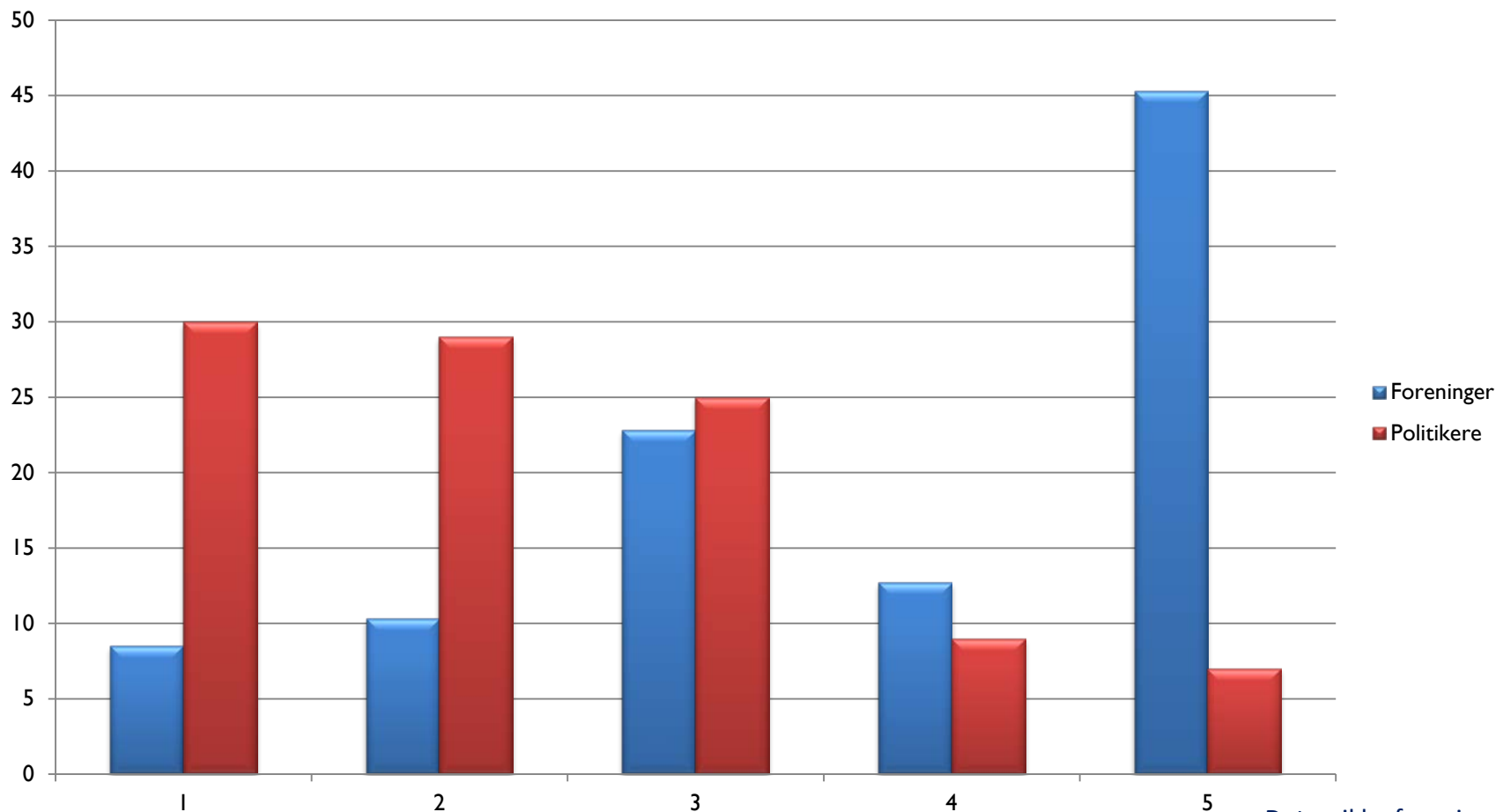
REGERINGSGRUNDLAGET 2010

RØD STUE

Regeringen anerkender nødvendigheden af de frivilliges inddragelse og medvirken på det sociale område (...) Gennem frivilligt arbejde skabes stærke fællesskaber på tværs af generationer og social baggrund (...) Socialt arbejde baseret på frivillighed er en afgørende styrke ved det danske velfærdssamfund

REGERINGSGRUNDLAGET 2011

Foreningers og politikeres holdning til foreningers inddragelse i løsningen af kommunale opgaver

Det er naturligt at foreningerne deltager aktivt i løsningen af kommunale opgaver

Det er ikke foreningens opgave at bidrage til løsningen af kommunale opgaver

Billig arbejdskraft?
eller
Folkeligt styre?

Et folkeligt styre

- Folkestyre
 - Befolkningens deltagelse i 'det store demokrati'
 - Deltagelse i Folketingsvalg, kommunalvalg mv.
 - Deltagelse i partiforeninger
 - Anden form for politisk deltagelse
- Folkeligt styre
 - Demokratisk organisering af fælles interesser og opgaver, som løses bedre i fællesskab end hver for sig
 - Aktiviteter eller opgaver, der varetages i selv-styrende frivillige grupper og foreninger
 - Tilgodeser forskellighed og dermed også mangfoldighed

Hvor stor er den
frivillige sektor?

SANDT eller FALSK?

- Danmark er "foreningernes land"!
- Foreningerne "skranter"!
- Det frivillige arbejde er i tilbagegang!

SANDT eller FALSK?

- Danmark er "foreningernes land"! **FALSK**
- Foreningerne "skranter"! **FALSK**
- Det frivillige arbejde er i tilbagegang! **FALSK**

Foreningslivets udbredelse

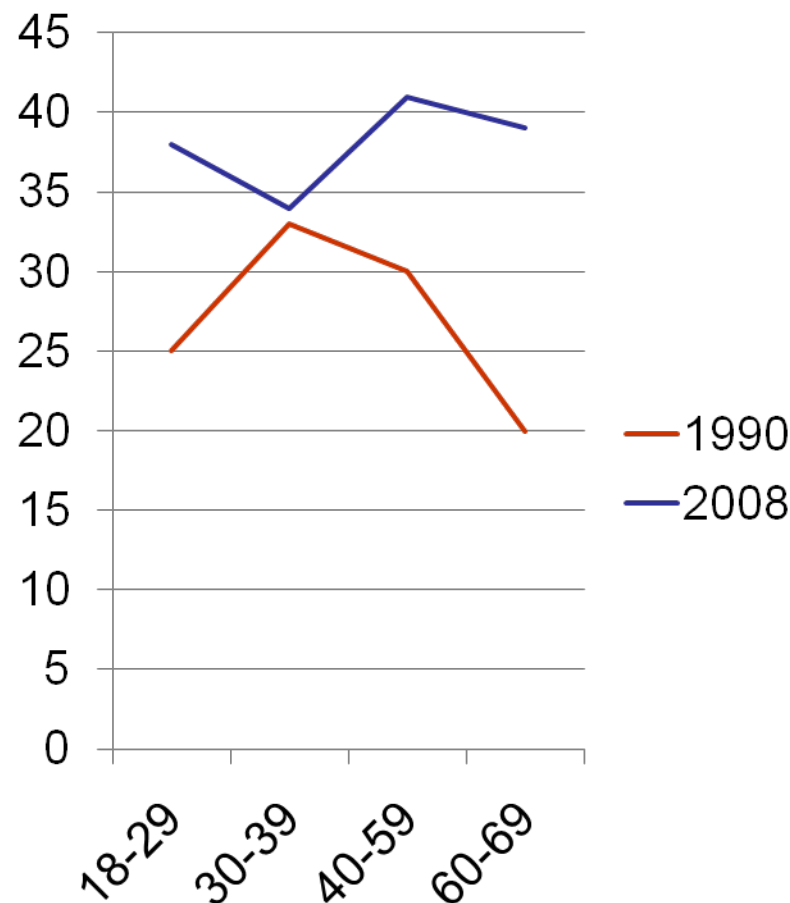
- Fortsat vækst i antallet af foreninger
- Voksende andel er medlem af en forening
- De voksne bruger mere tid på foreninger og frivilligt arbejde
- Voksende andel af befolkningen udfører frivilligt arbejde

Stadig flere arbejder frivilligt

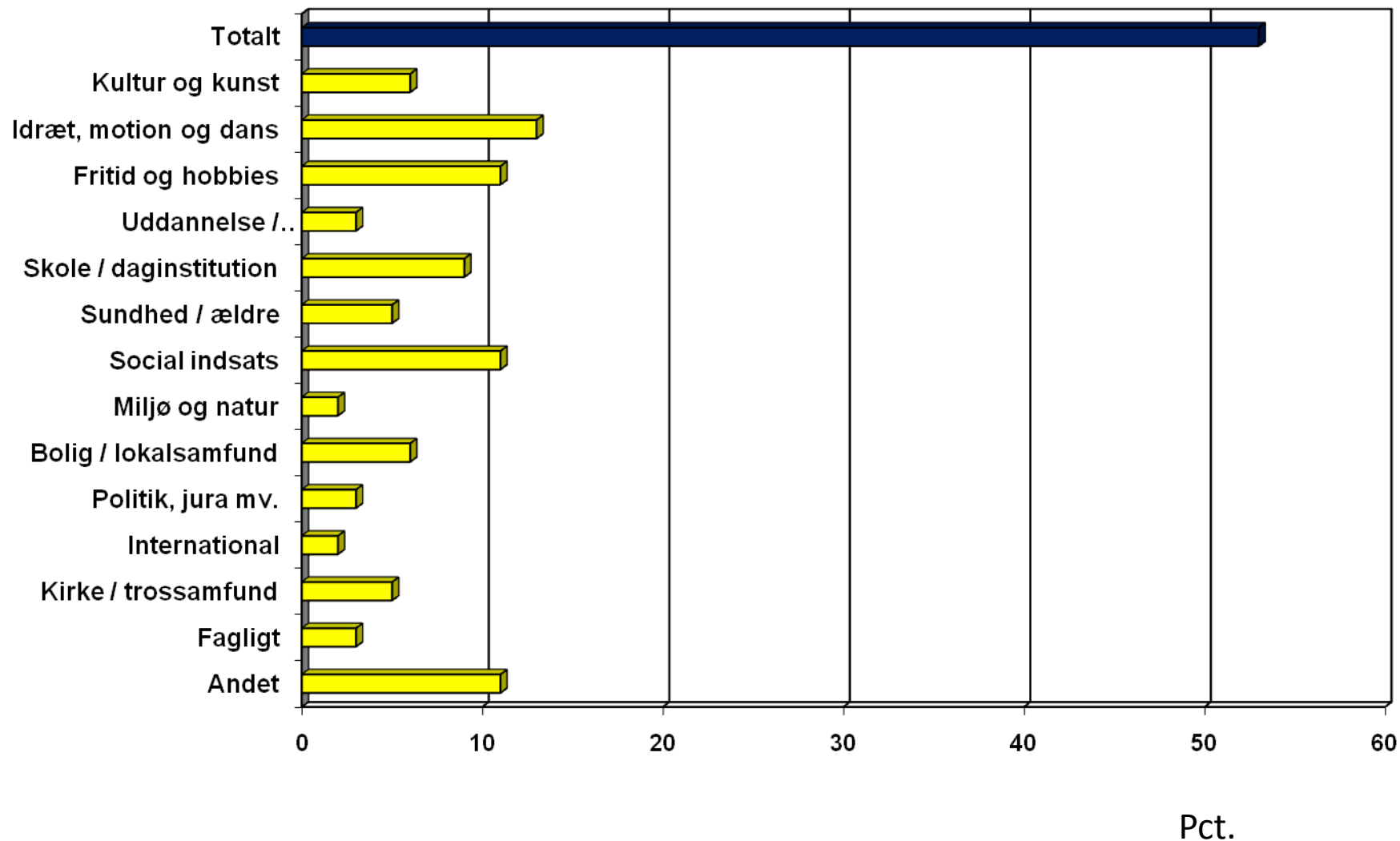
Vækst hos unge og ældre

- Vækst i deltagelsen i frivilligt arbejde blandt
 - de unge og
 - de ældre
- Stagnation blandt de midaldrende
- Seneste undersøgelse viser lavest deltagelse hos 30 – 39 årige

Kilde: Torpe 2011 (i Gundelach: Små og store forandringer.
Danskernes værdier siden 1981

Andel af den danske befolkning (voksne), som har været engageret i frivilligt arbejde / foreningsarbejde det sidste år (2012)

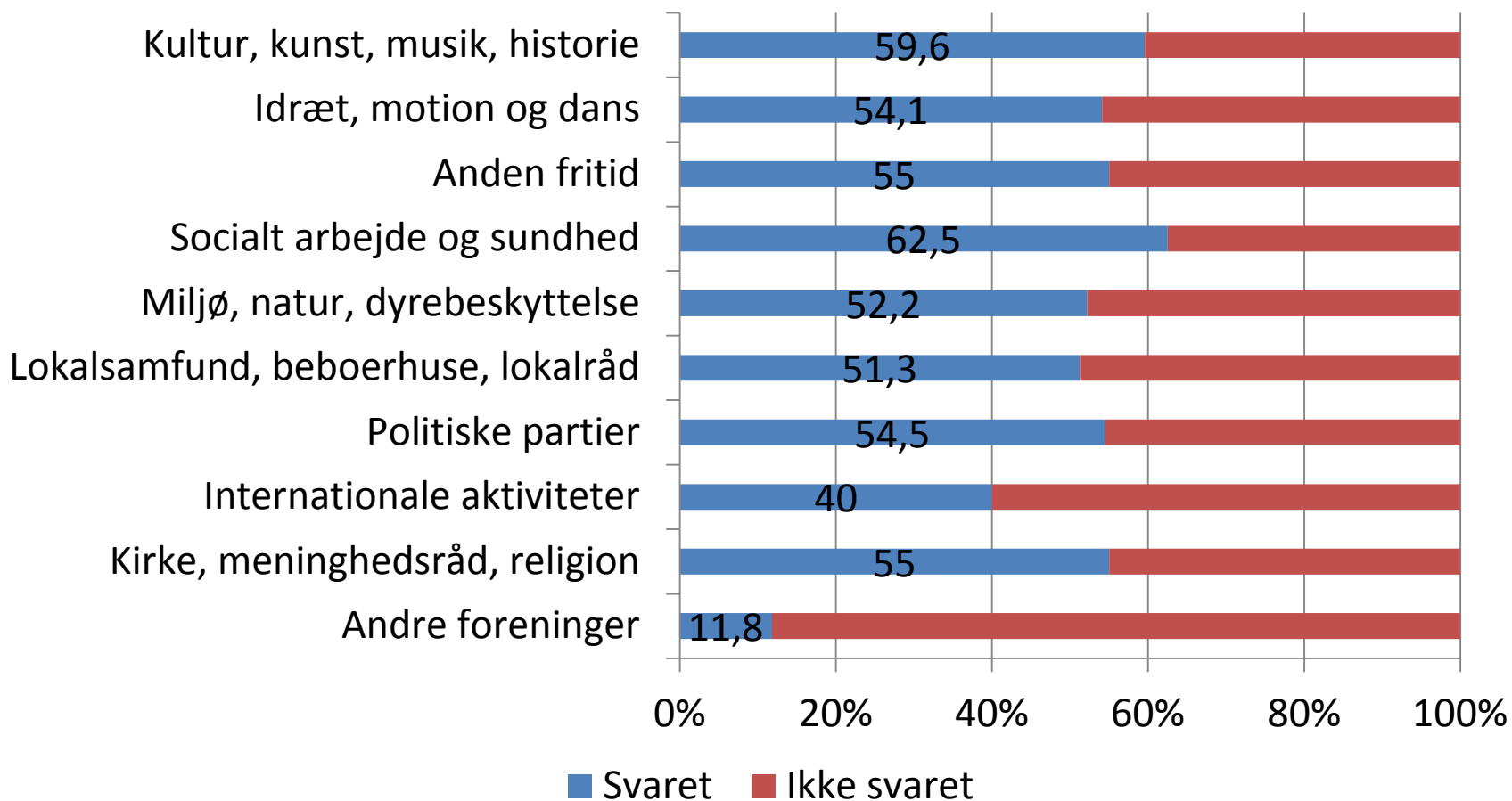
Foreningslivet i Vordingborg Kommune

Hvor mange har svaret?

- Spørgeskemaet blev sendt til 513 foreninger
- Deraf har 280 foreninger besvaret skemaet. Langt de fleste har besvaret hele skemaet. Det giver en besvarelsesprocent på 55 pct.
- **MEGET FLOT BESVARELSESPROCENT**

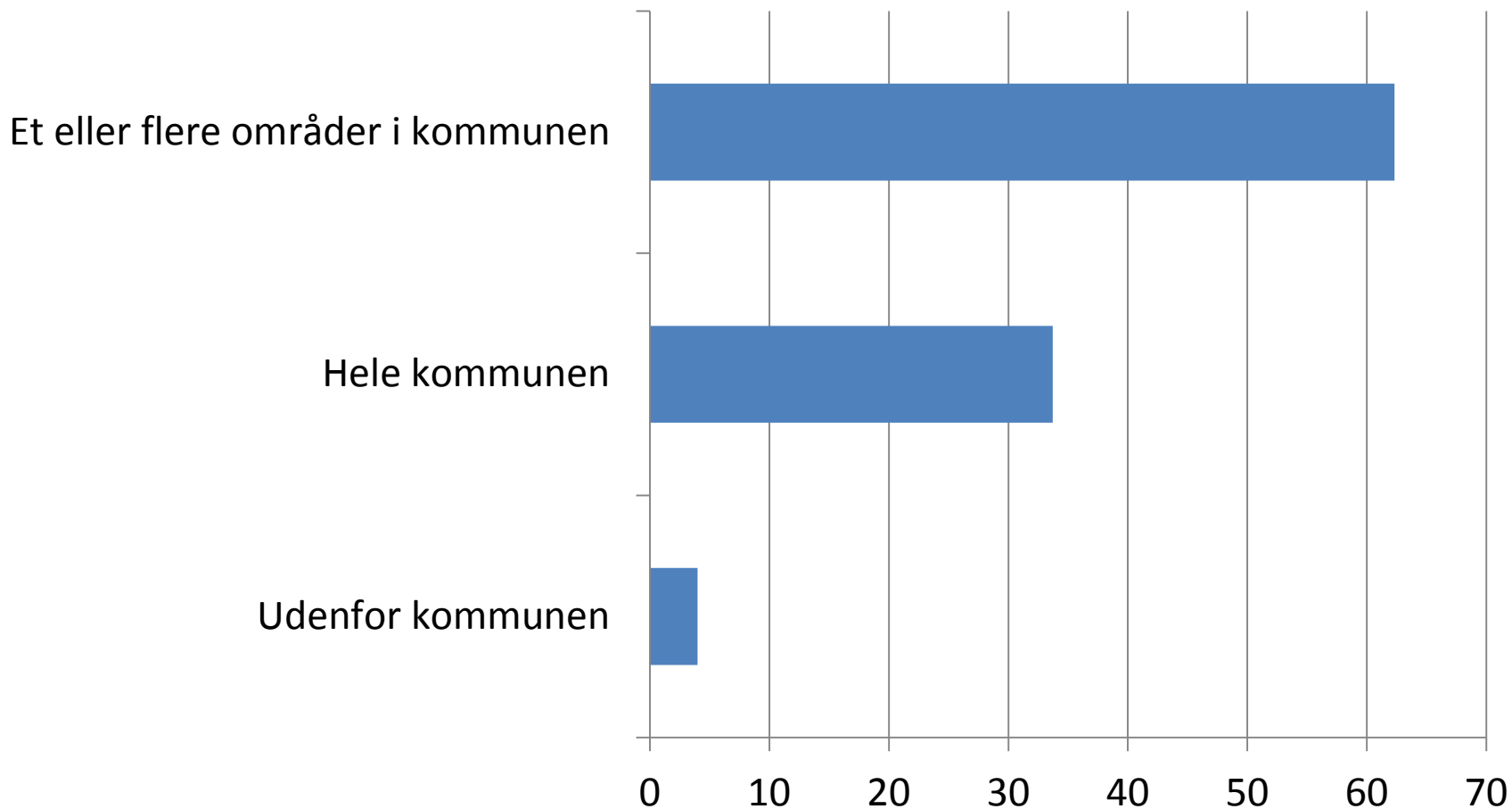
Andel af foreningerne der har besvaret spørgeskemaet, opdelt på foreningstyper

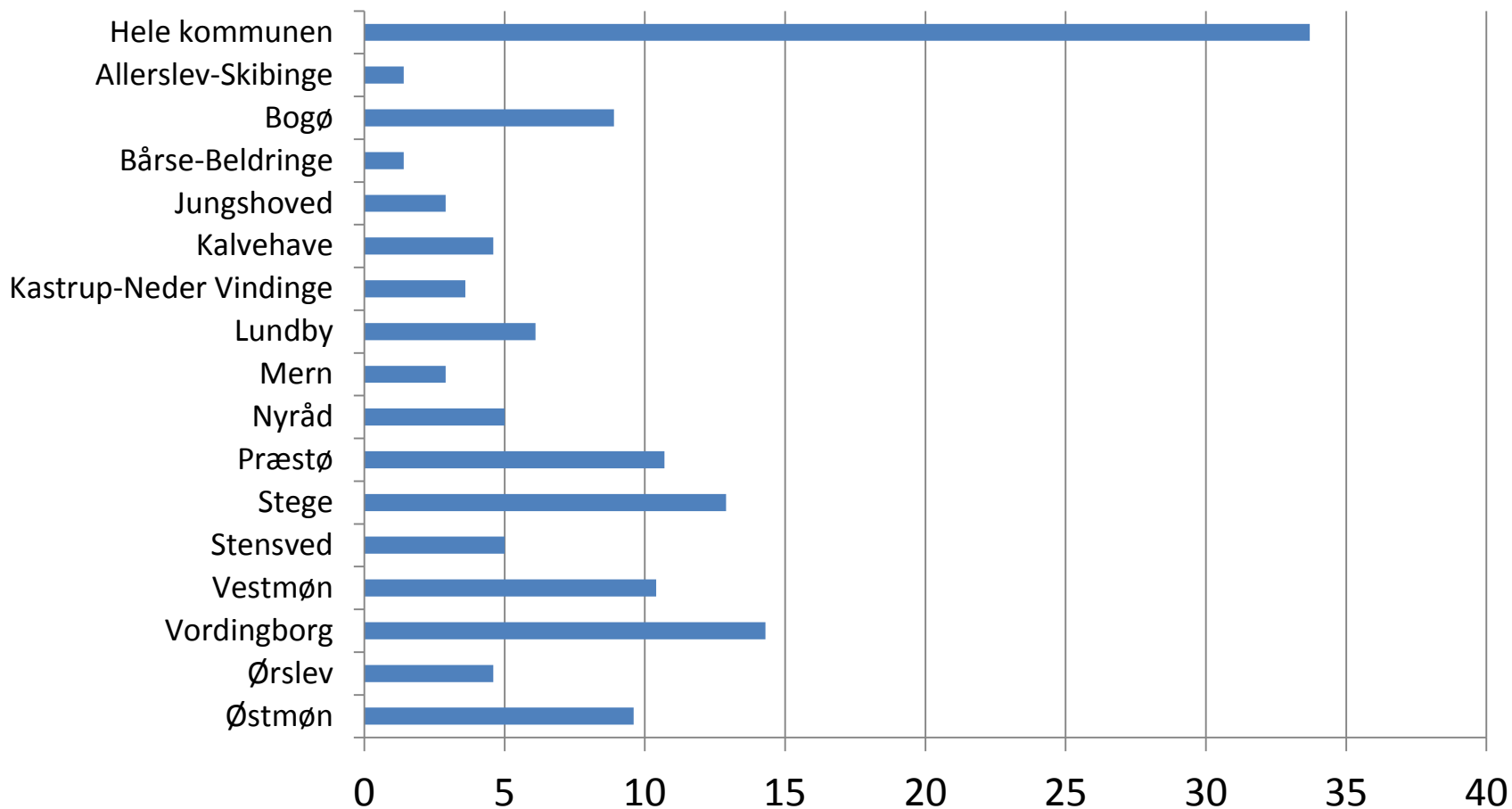
I hvilket område
foregår foreningens
aktiviteter primært?

I hvilke afgrænsede område(r) af kommunen foregår foreningens aktiviteter primært (pct.)?

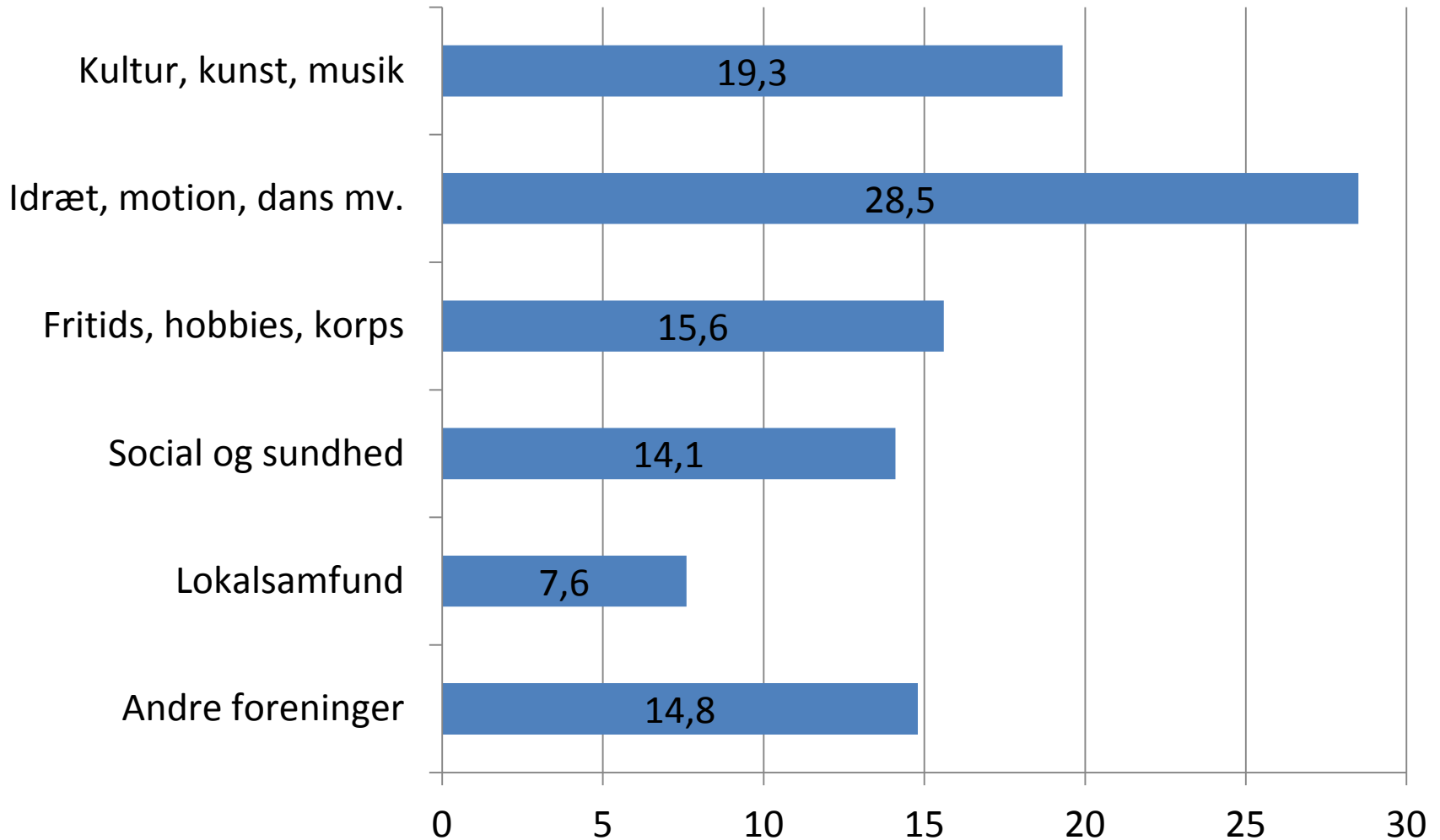
I hvilke afgrænsede område(r) af kommunen foregår foreningens aktiviteter primært (pct.)?

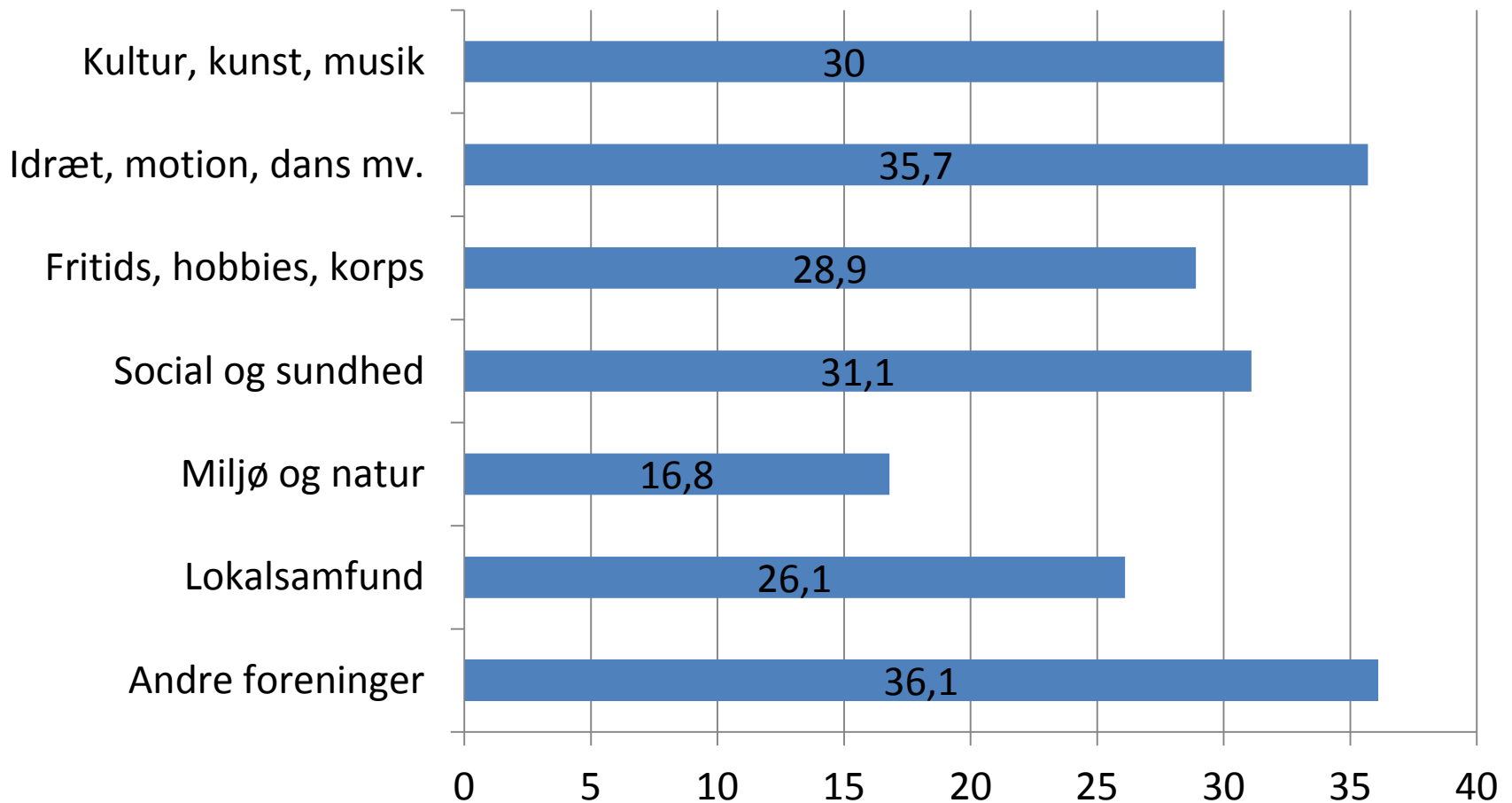
Hvad beskæftiger
foreningerne sig
med?

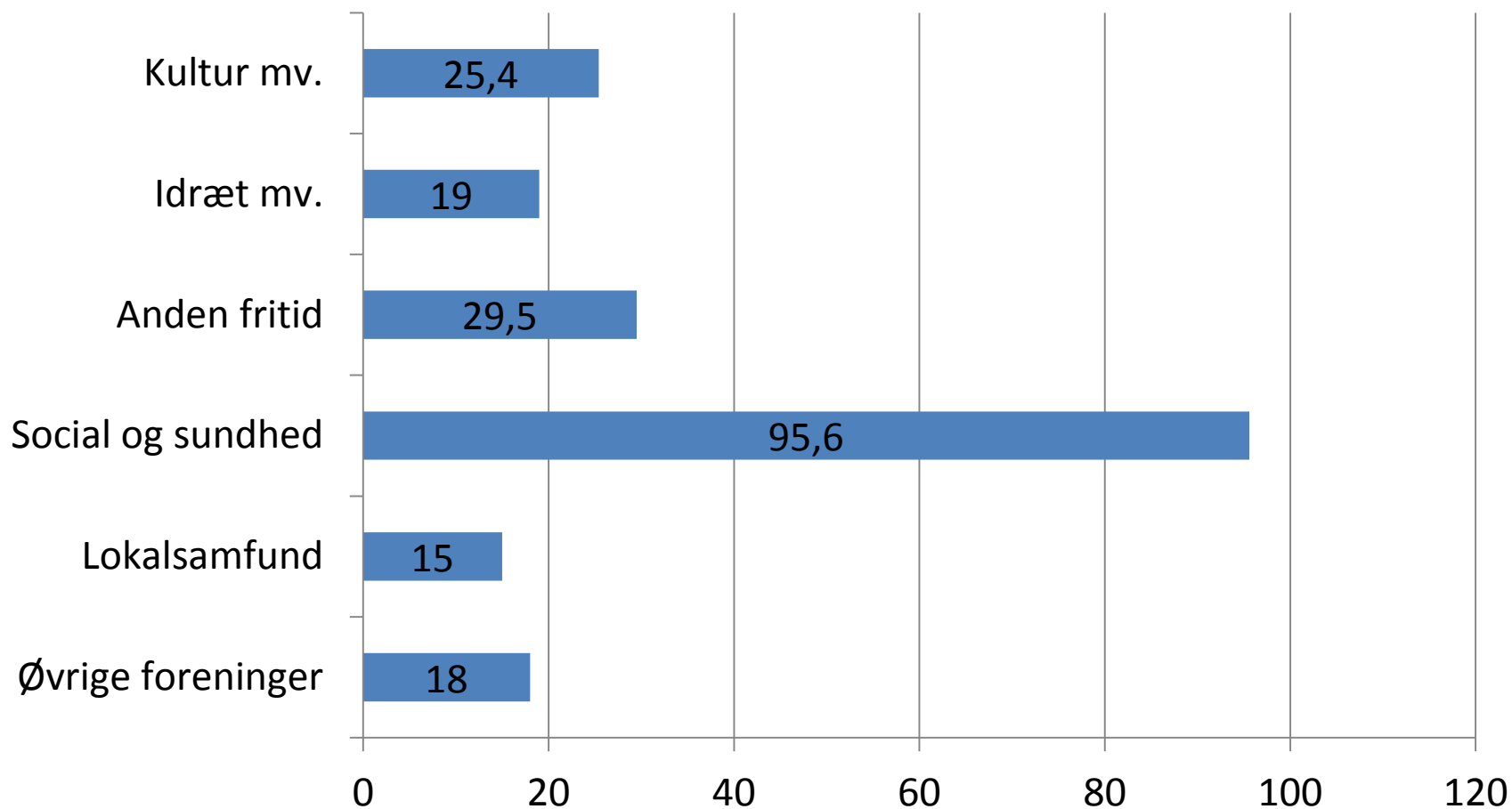
Foreningernes fordeling på samfundsområder i Vordingborg Kommune (pct. andel af alle foreningerne = 512)

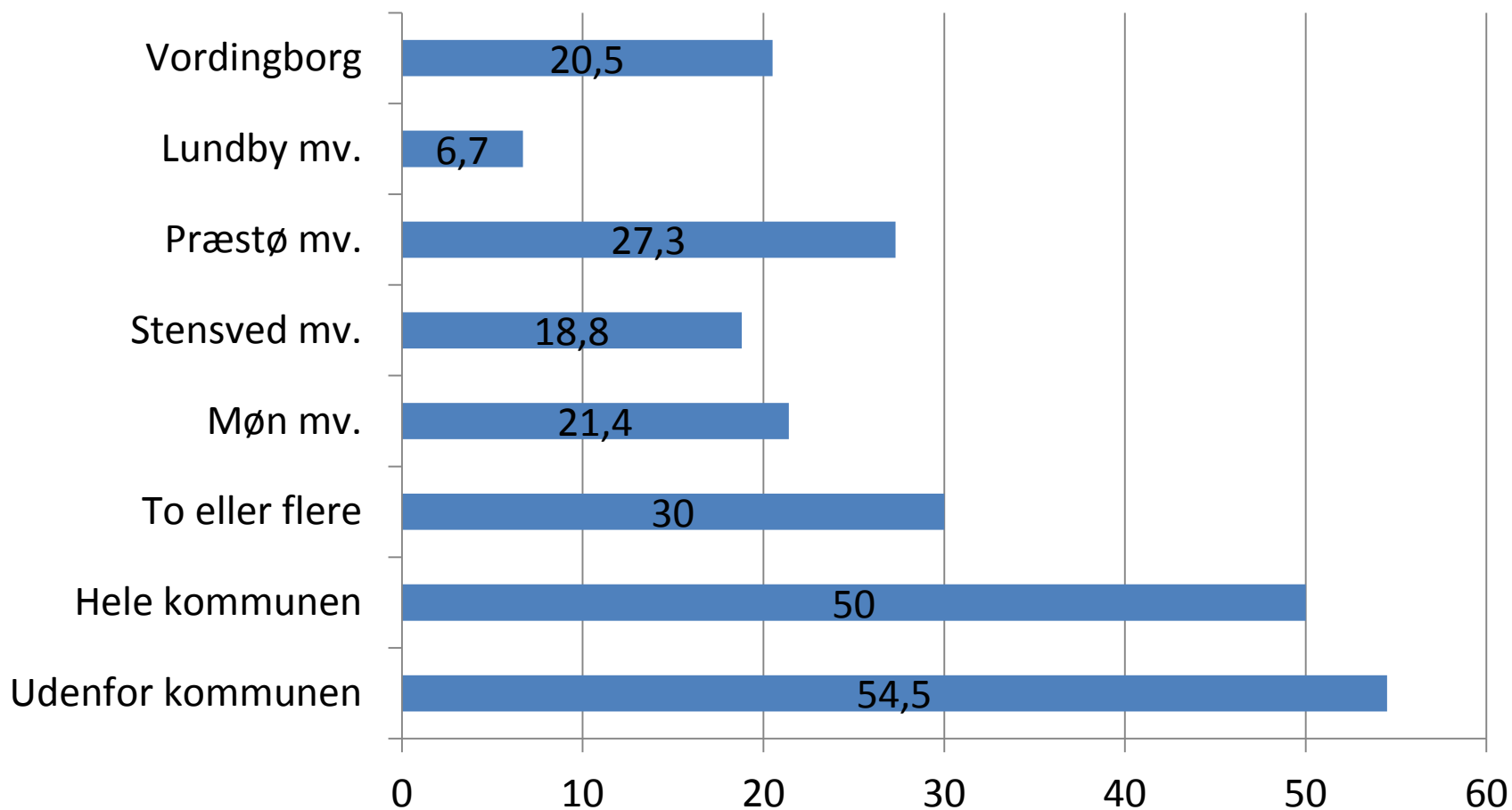
Foreningernes fordeling på samfundsområder i Vordingborg Kommune (pct. af foreningerne der har besvaret spørgeskemaet)

Andel af foreningerne, der beskæftiger sig med en særlig målgruppe, opdelt på foreningstyper (pct.)

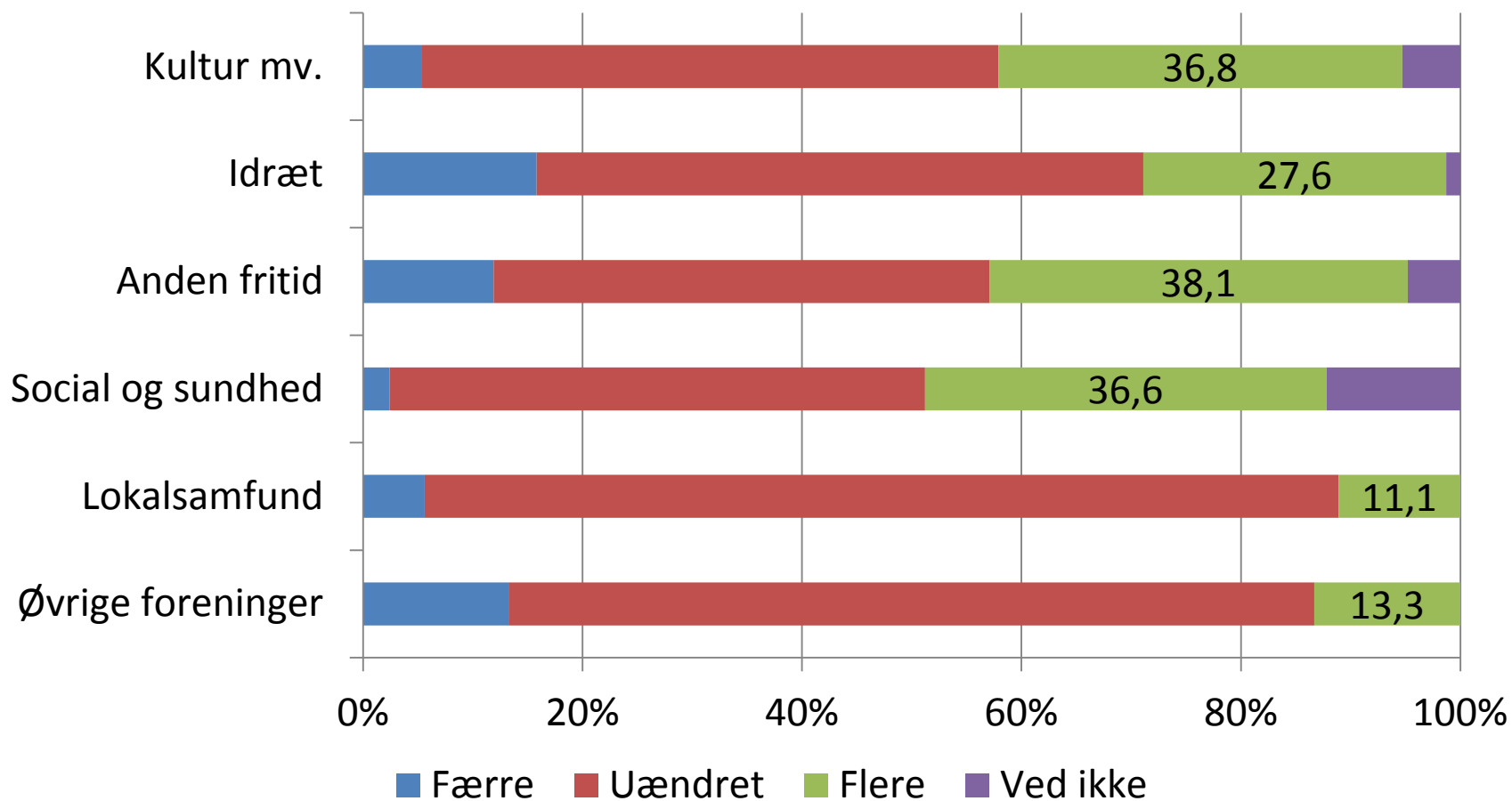
Andel af foreningerne, der beskæftiger sig med en særlig målgruppe, opdelt på lokalområder (pct.)

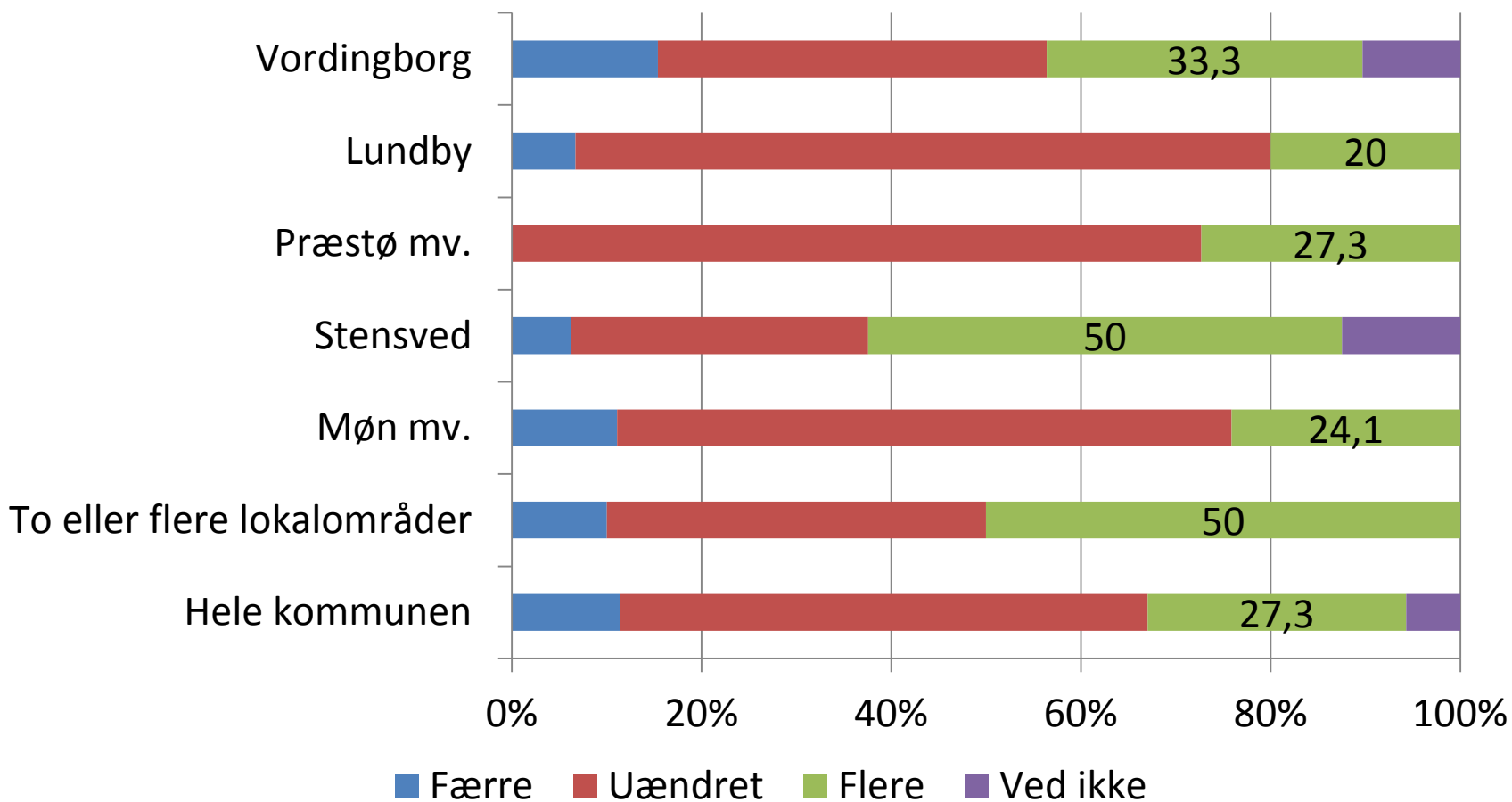
Har foreningerne
fået flere eller færre
frivillige?

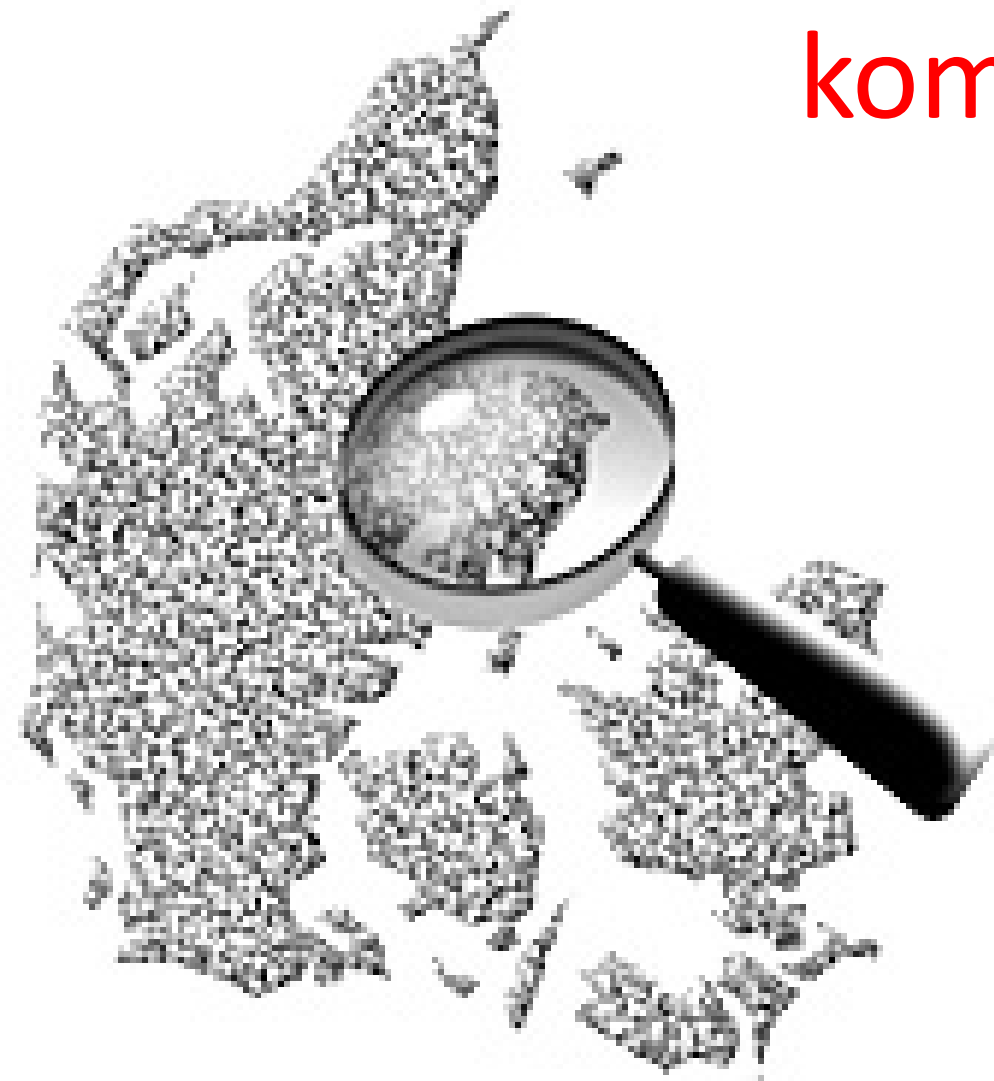
Andel af foreningerne, der har fået flere eller færre frivillige de seneste fem år, opdelt på foreningstyper (pct.)

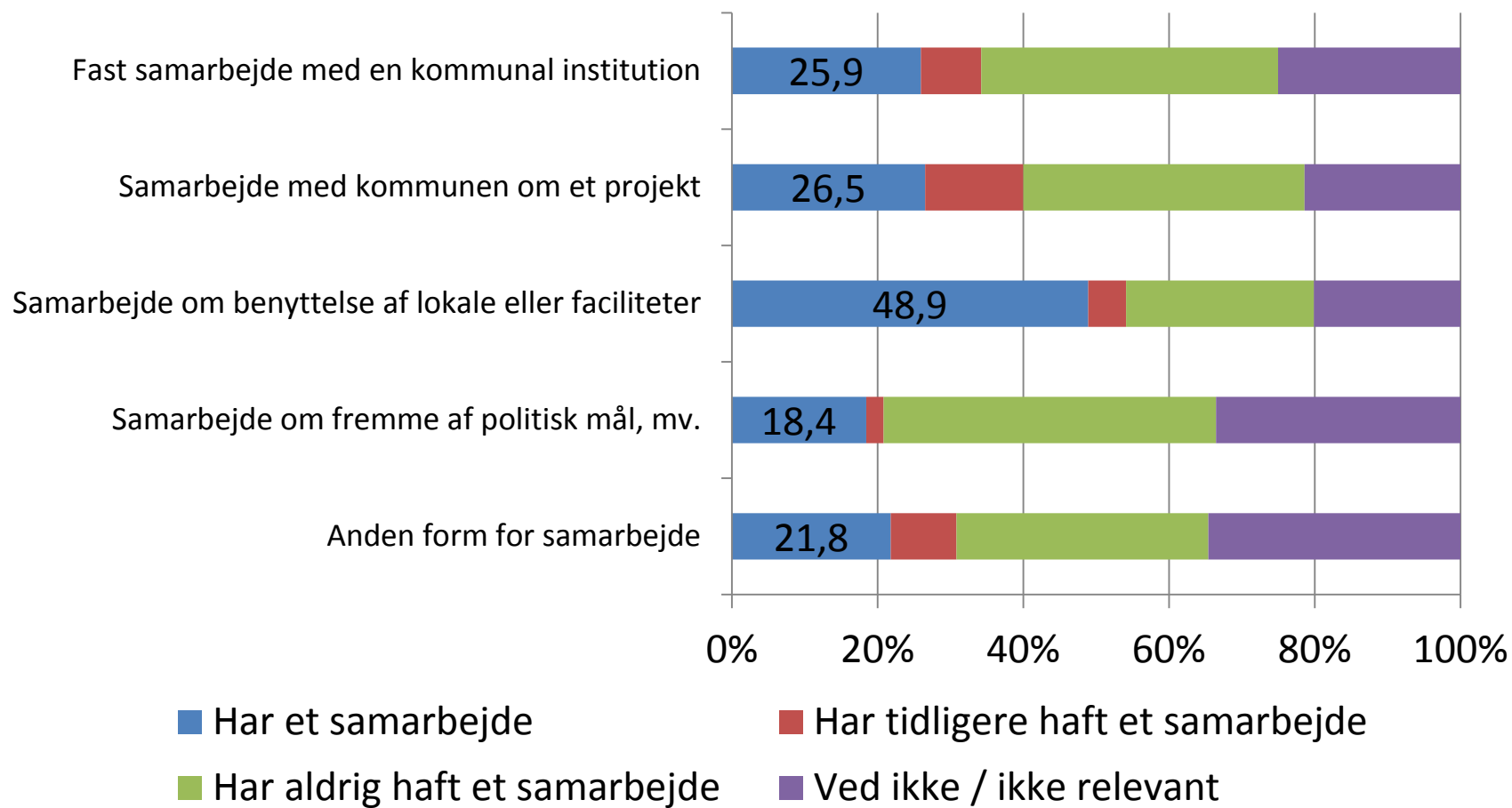
Andel af foreningerne, der har fået flere eller færre frivillige de seneste fem år, opdelt på lokalområder (pct.)

Samarbejde med kommunen?

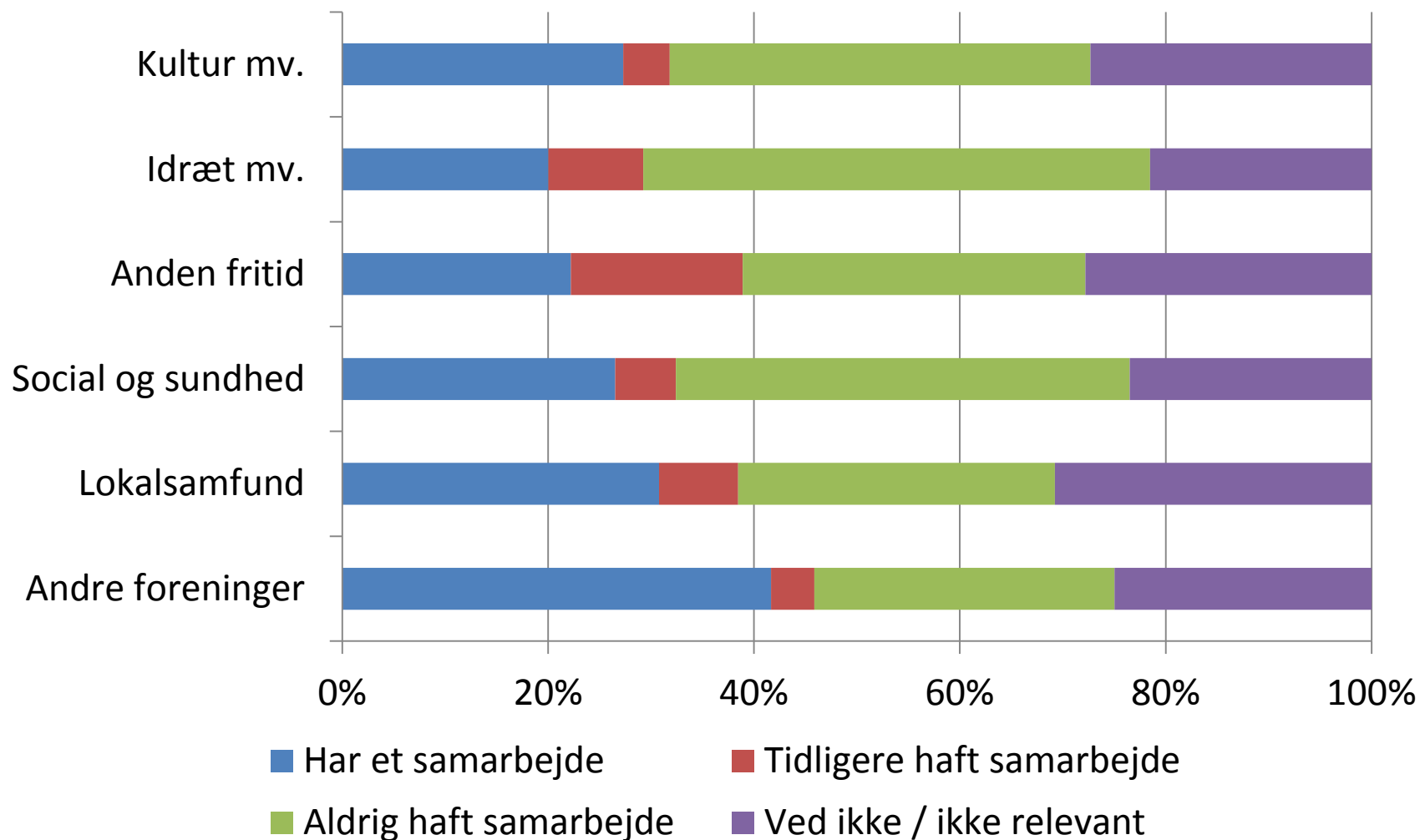

Har foreningen et samarbejde med kommunen eller en kommunal institution?

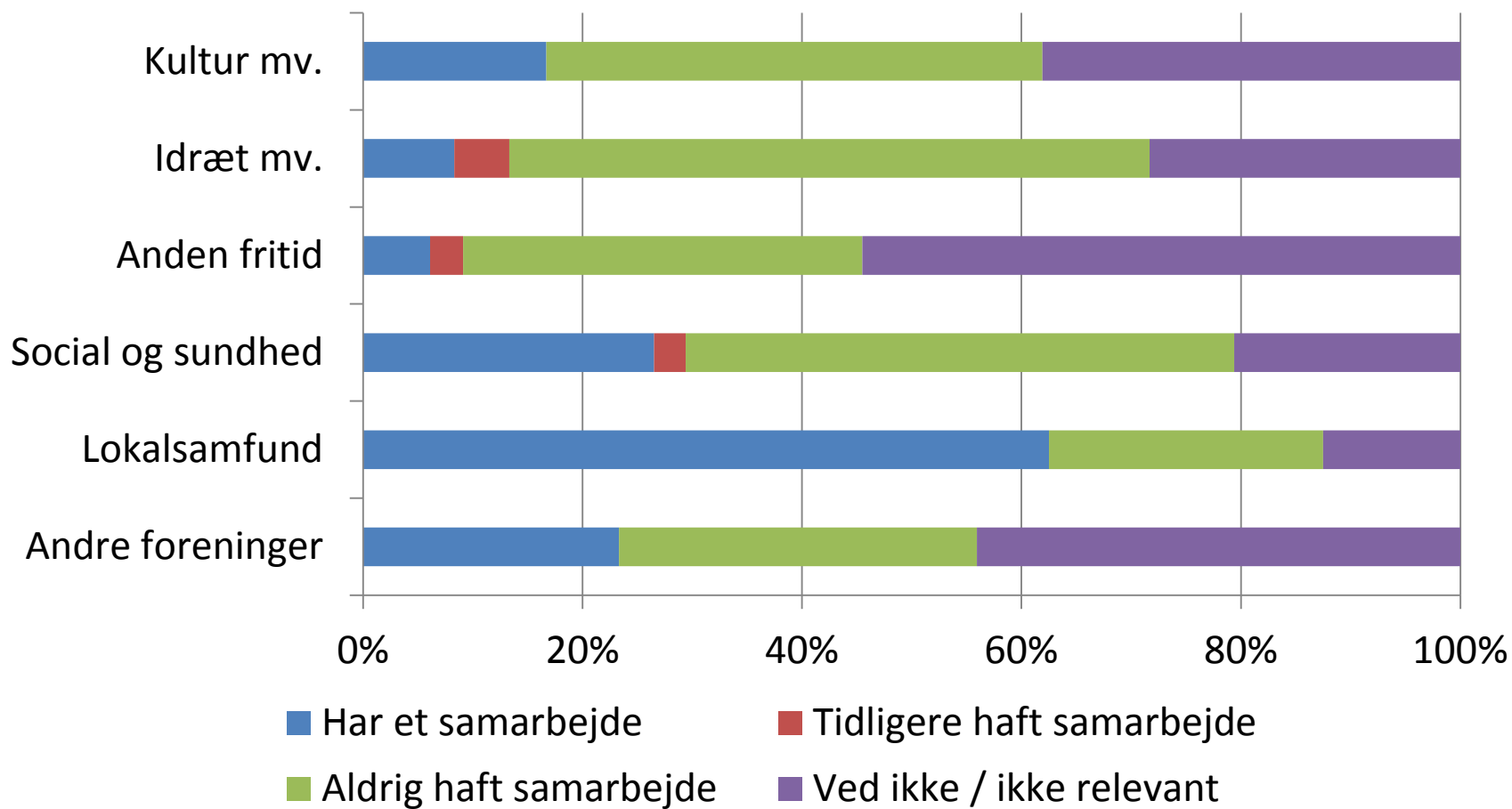

Mellem 20 og 25 pct. Af foreningerne har ikke besvaret disse spørgsmål

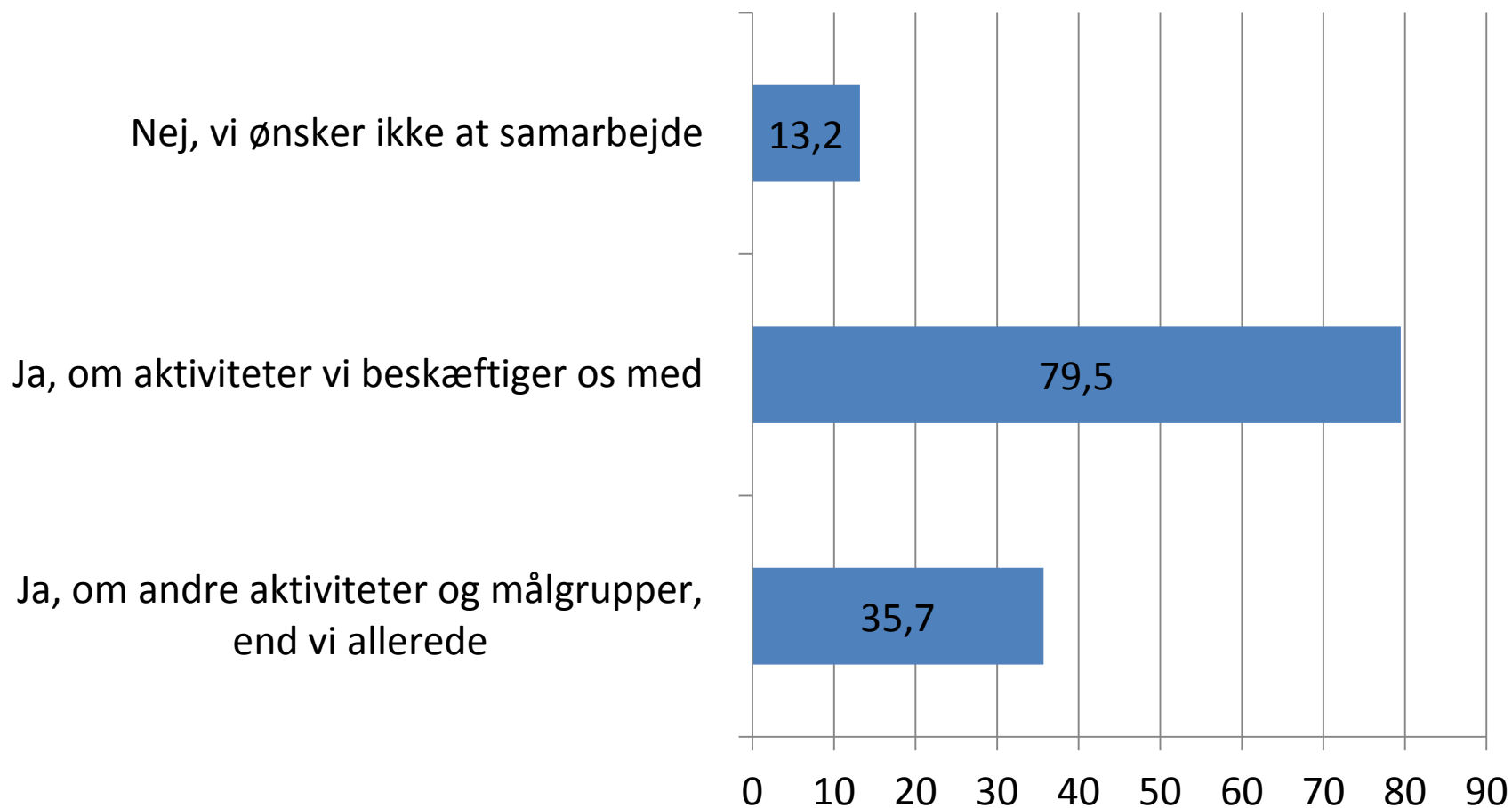
Andel af foreningerne der har et fast samarbejde om aktiviteter med en kommunal institution (pct.)

Andel af foreningerne der har et samarbejde med kommunen om at fremme et politisk mål, hjælpe en særlig gruppe af borgere, udvikle et lokalområde mv. (pct.)

Har foreningen et ønske om at samarbejde med kommunen eller en kommunal institution om aktiviteter og projekter i fremtiden?

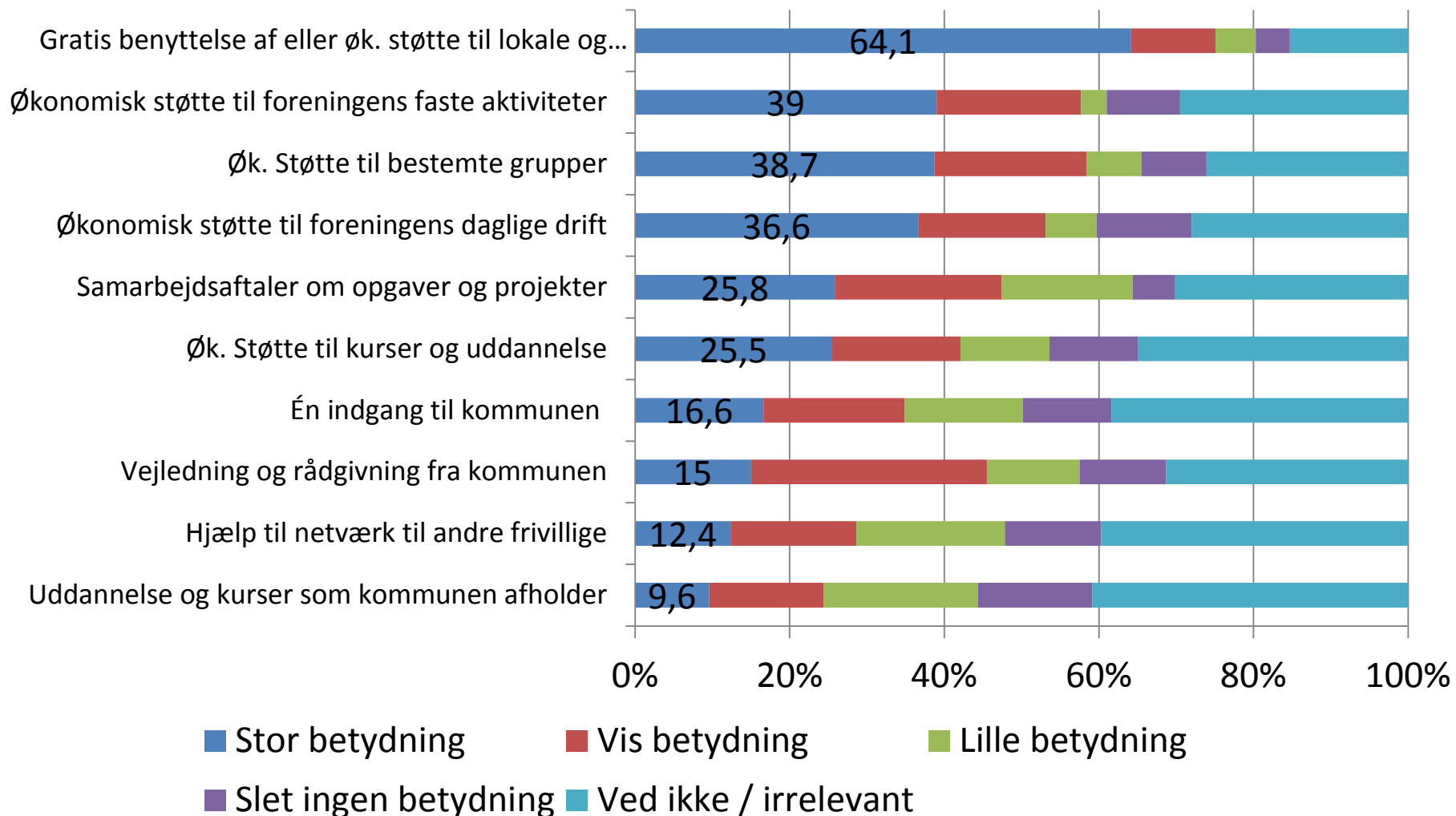

N = 258

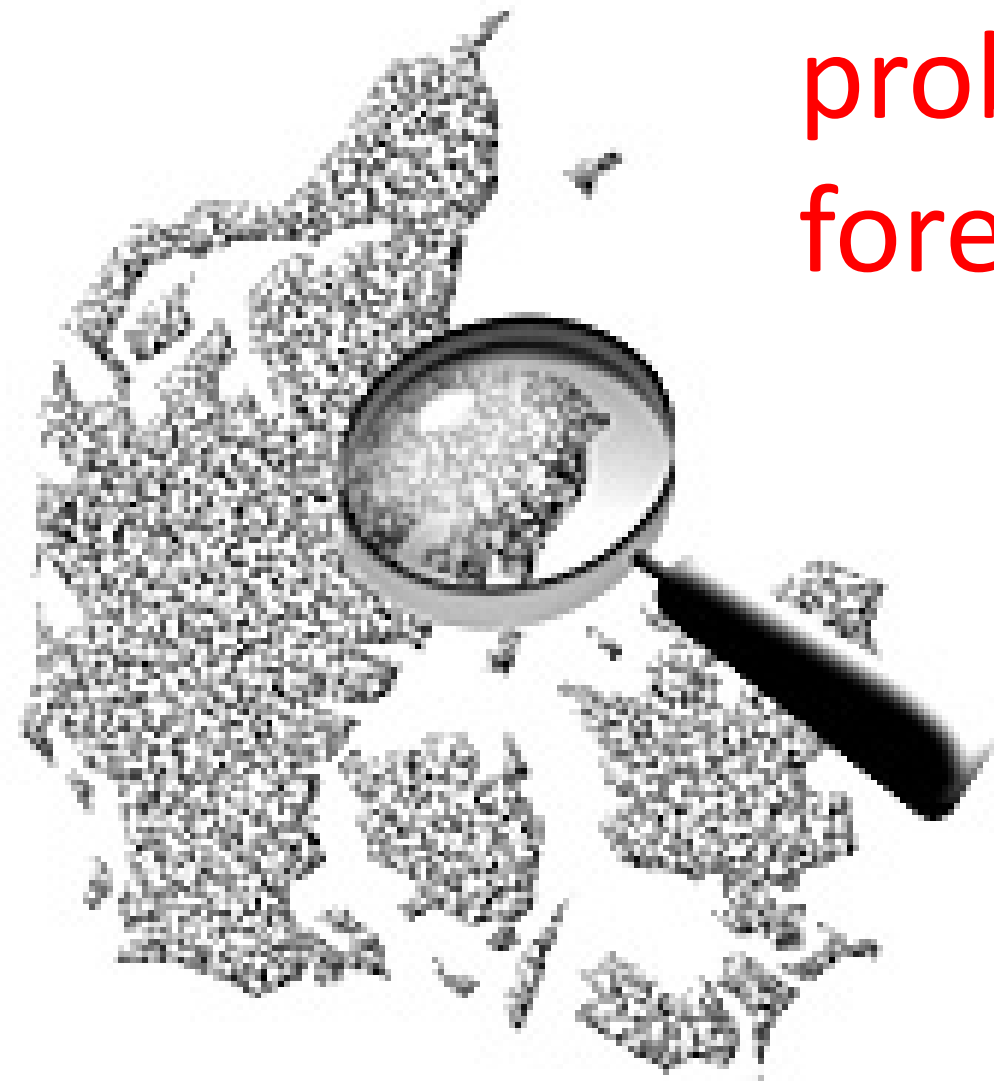
Hvilken betydning
har den kommunale
støtte og hjælp?

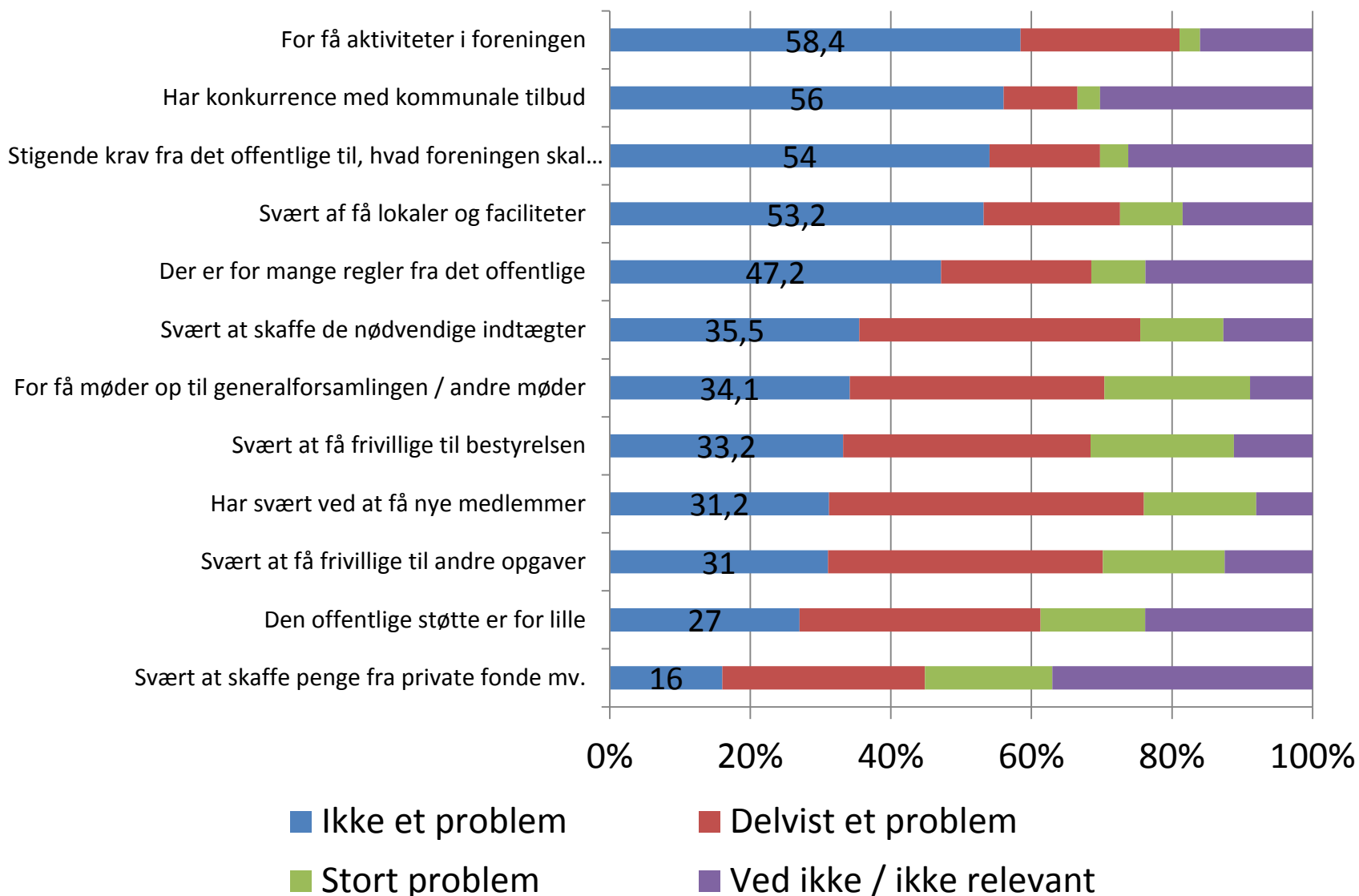
Hvilken betydning har nedenstående kommunale støtteformer for foreningen?

Hvad er de største
problemer i
foreningerne?

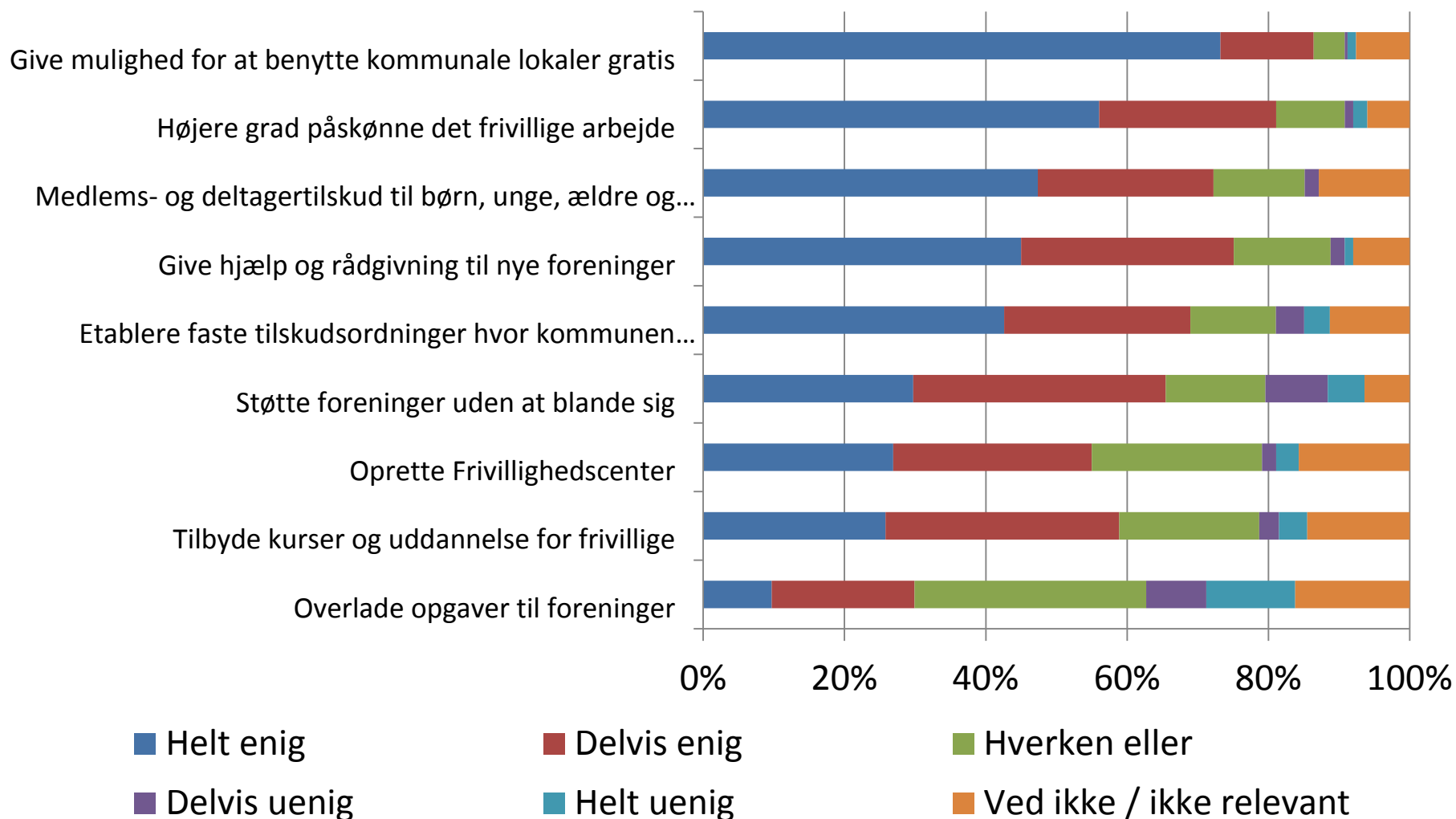
Hvad er de største problemer for foreningen for tiden?

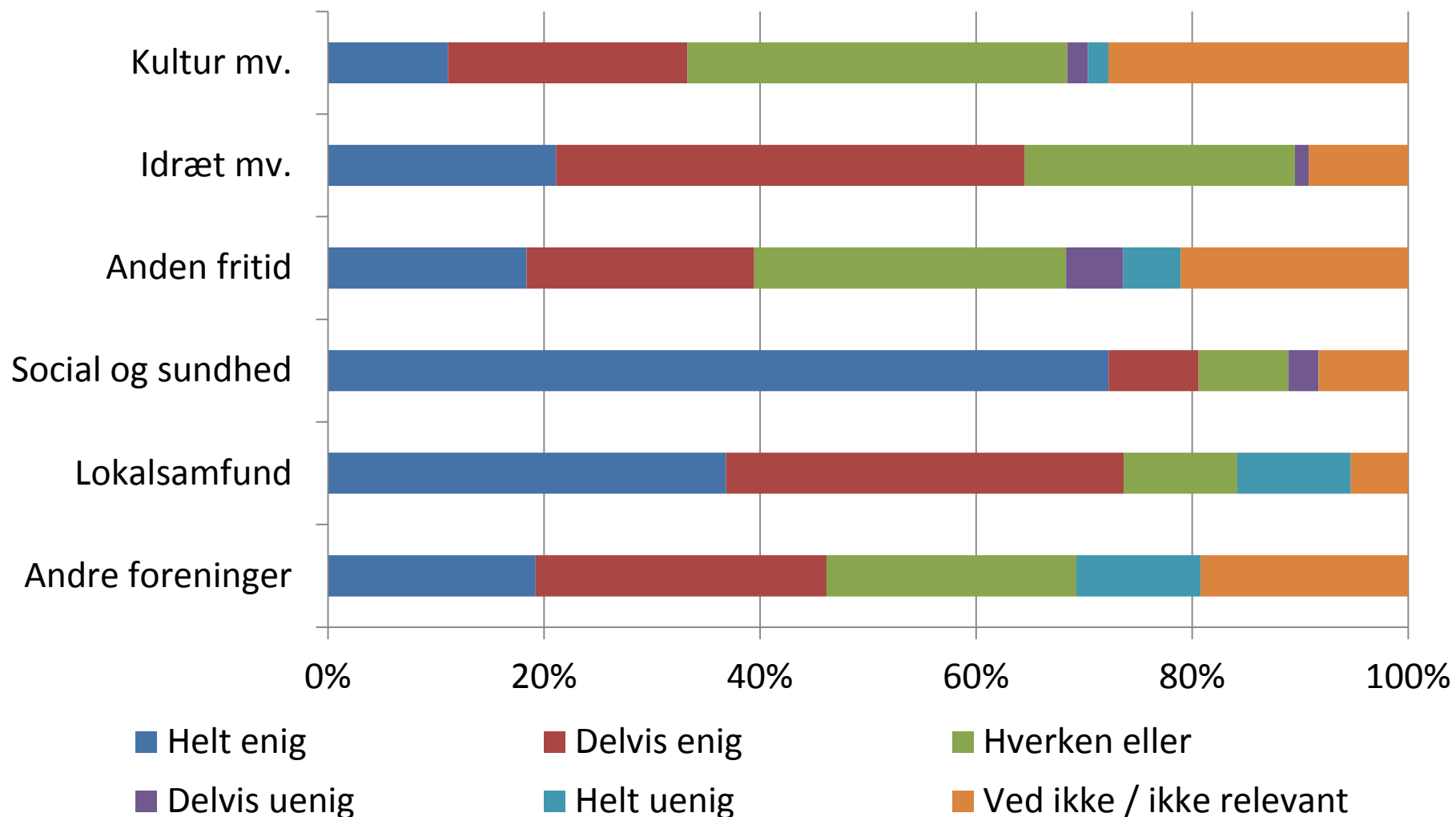
Hvordan kan
Vordingborg
Kommune bedst
støtte og fremme
det frivillige arbejde?

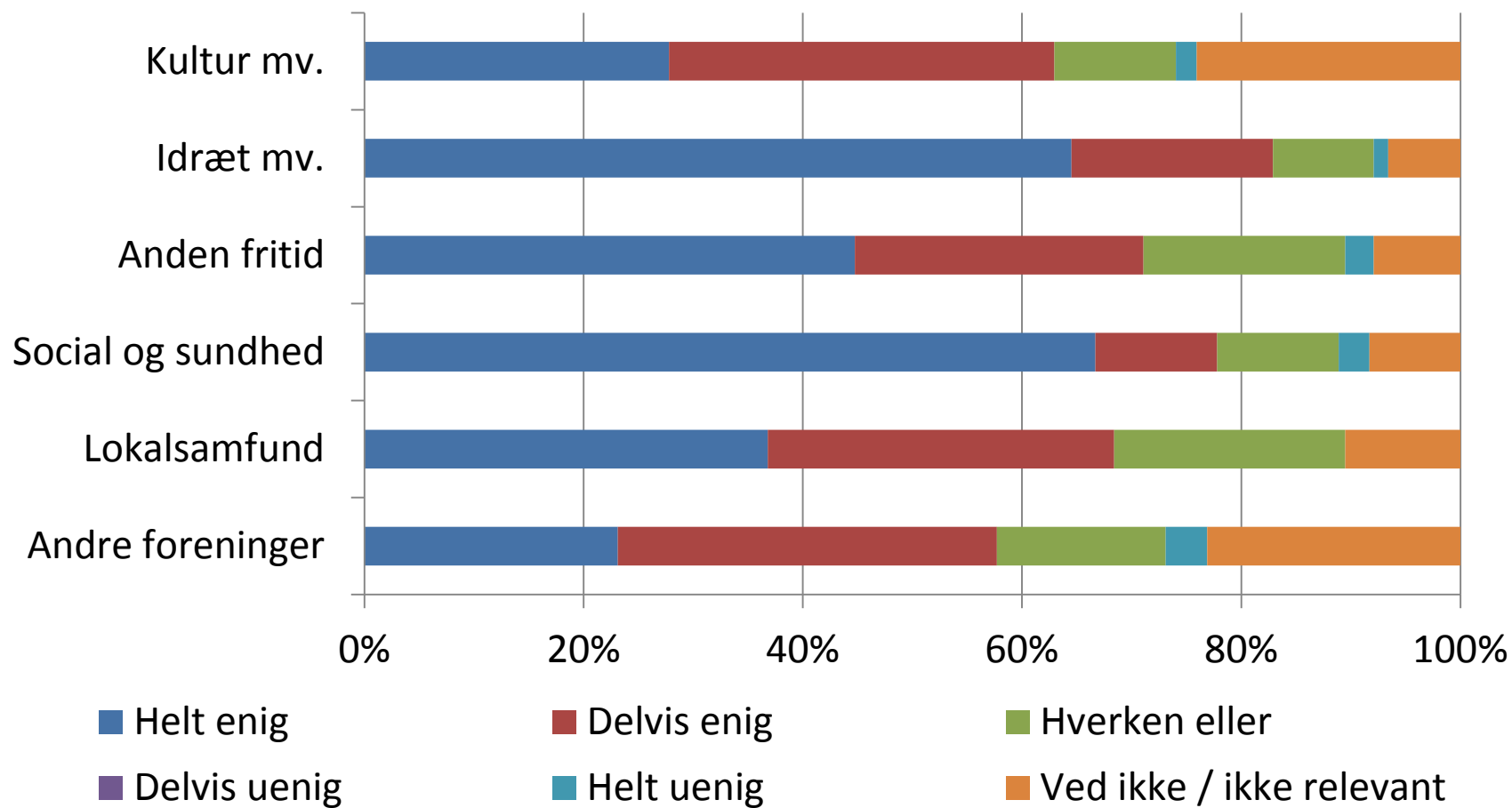
Hvordan kan Vordingborg Kommune bedst støtte og fremme det frivillige arbejde, der foregår i kommunen?

Kommunen skal oprette et Frivillighedscenter, hvor frivillige foreninger m.fl. kan få hjælp (pct.)

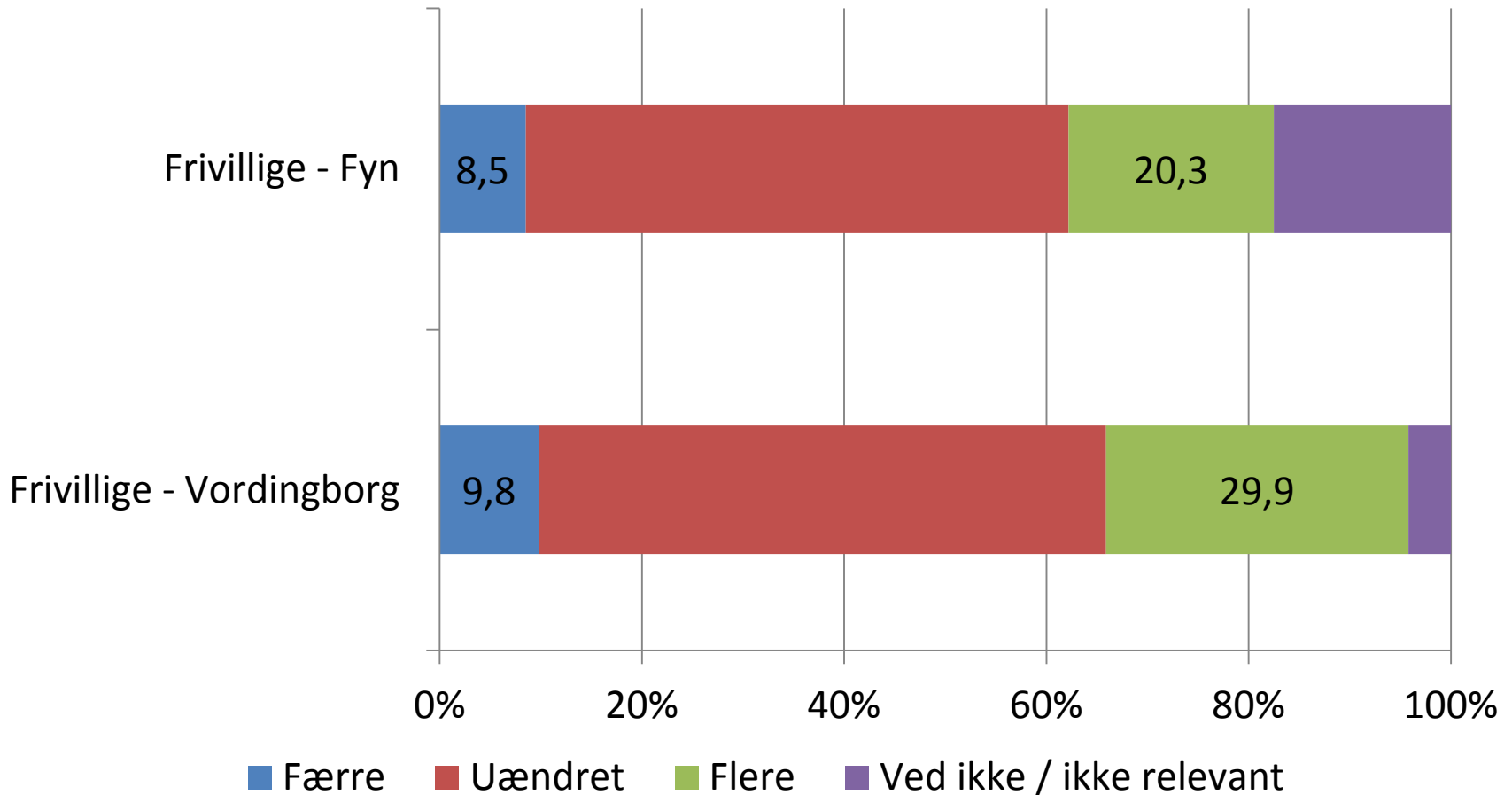
Kommunen skal yde et medlems- eller deltagertilskud til foreninger og frivillige grupper, der har aktiviteter for børn og unge, ældre og handicappede (pct.)

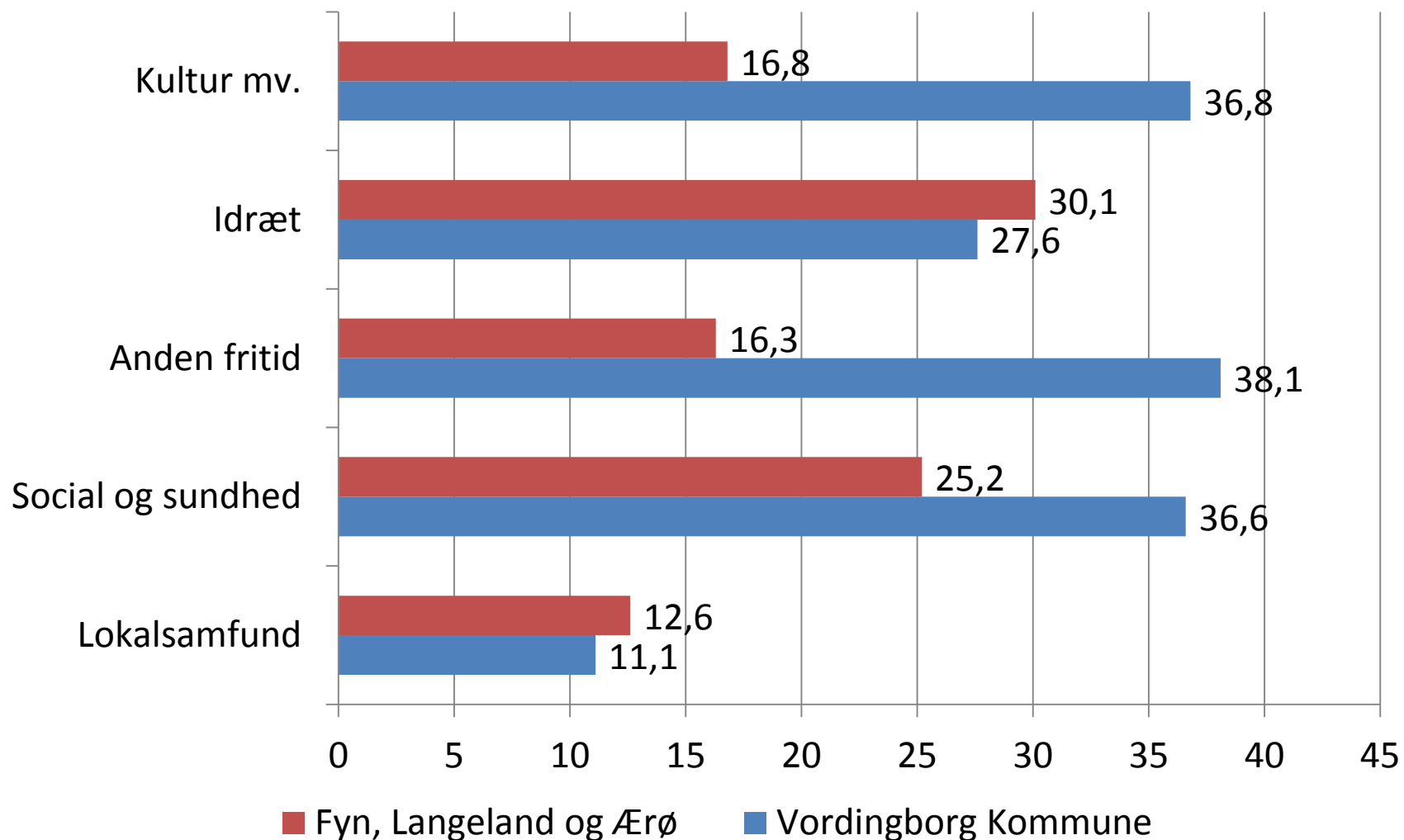
Sammenligning med andre kommuner

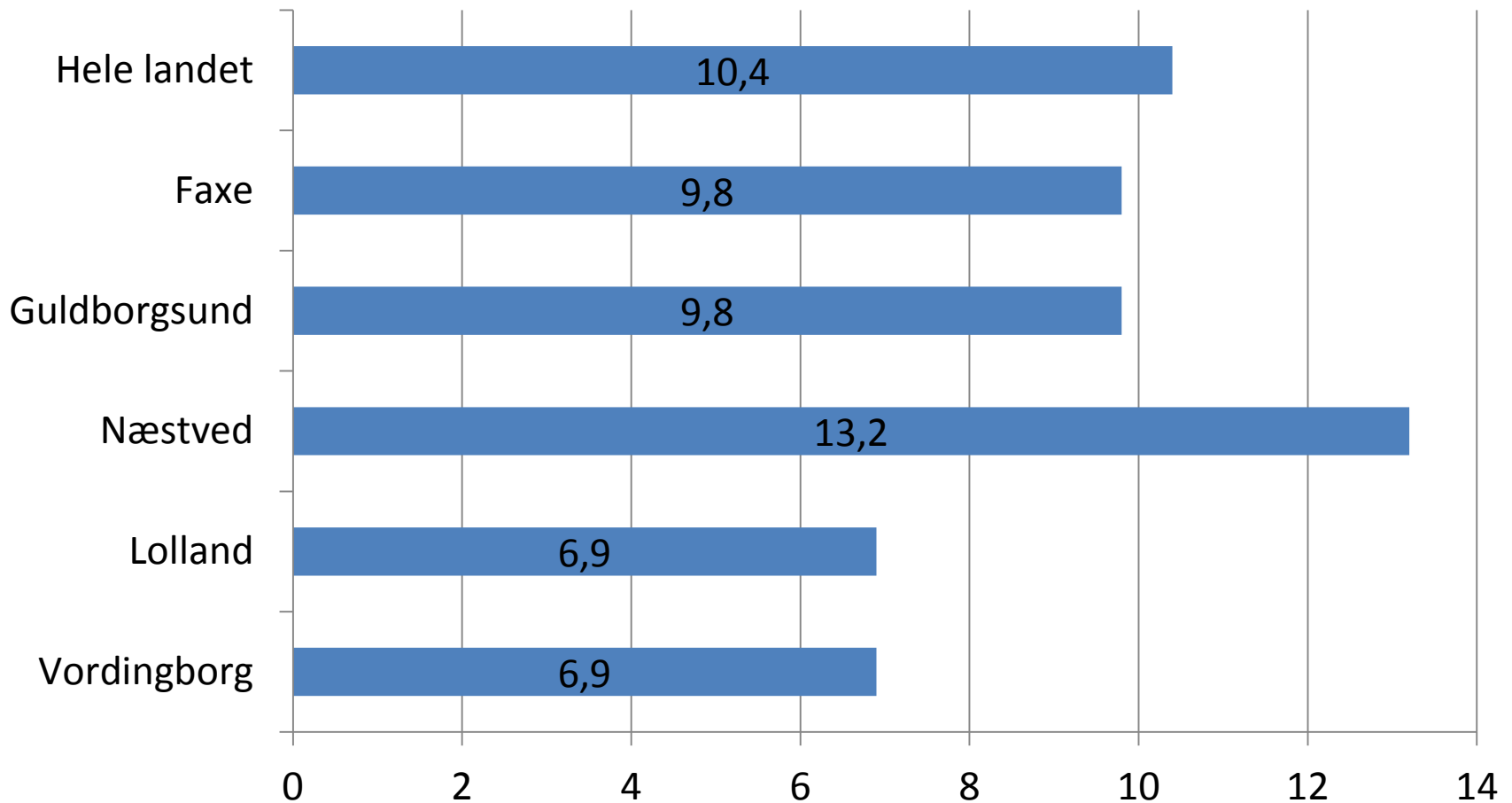
Har foreningen fået flere eller færre frivillige de seneste fem år? Sammenligning af Vordingborg Kommune og Fyn, Langeland og Ærø

Sammenligning af foreningerne i Vordingborg Kommune og Fyn, Langeland og Ærø: Andel af idrætsforeningerne, som inden for de seneste fem år har fået flere frivillige (pct.)

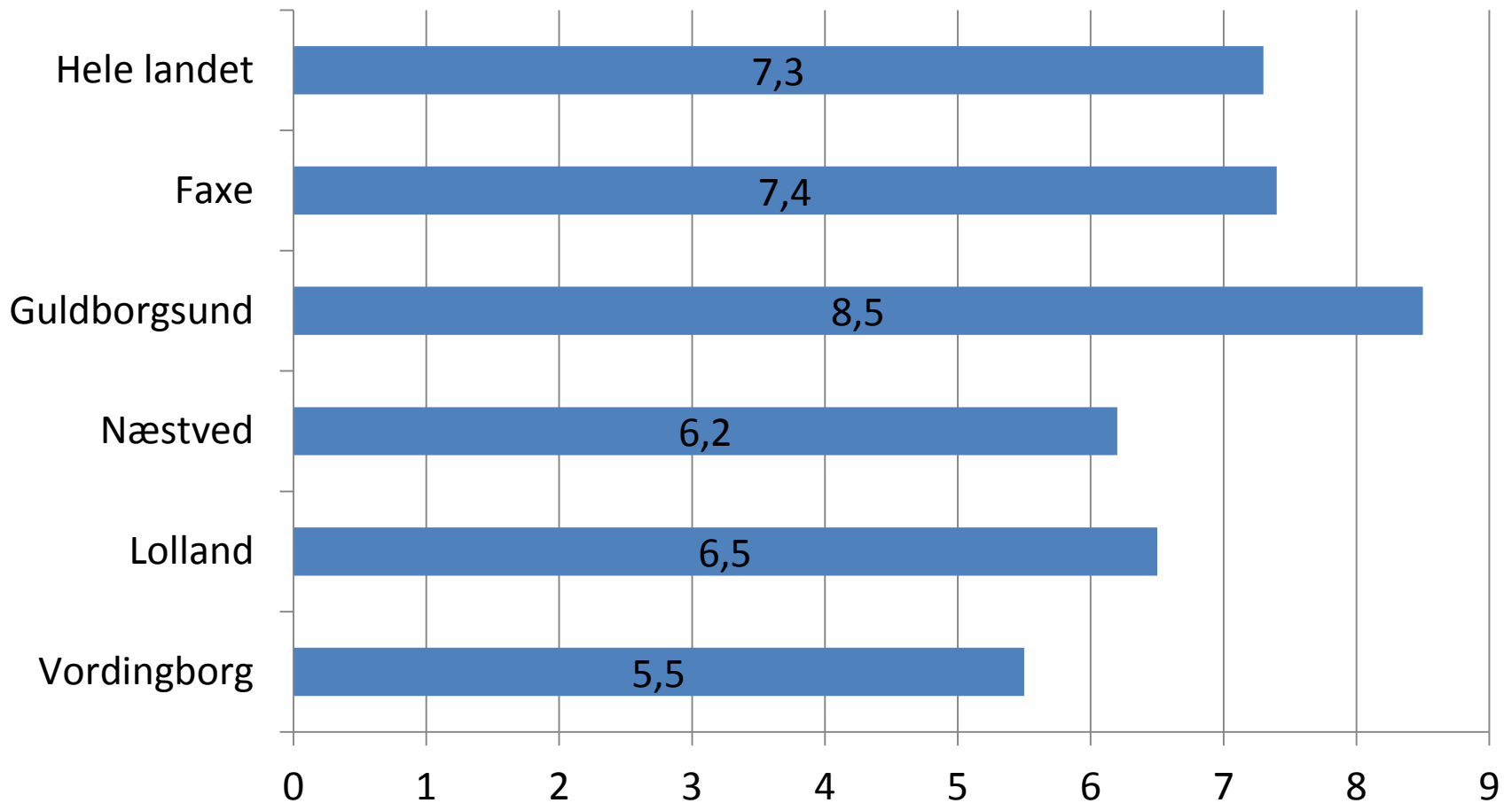

Antal medlemmer pr. frivillig leder (bestyrelse og udvalg) og instruktør i foreningerne

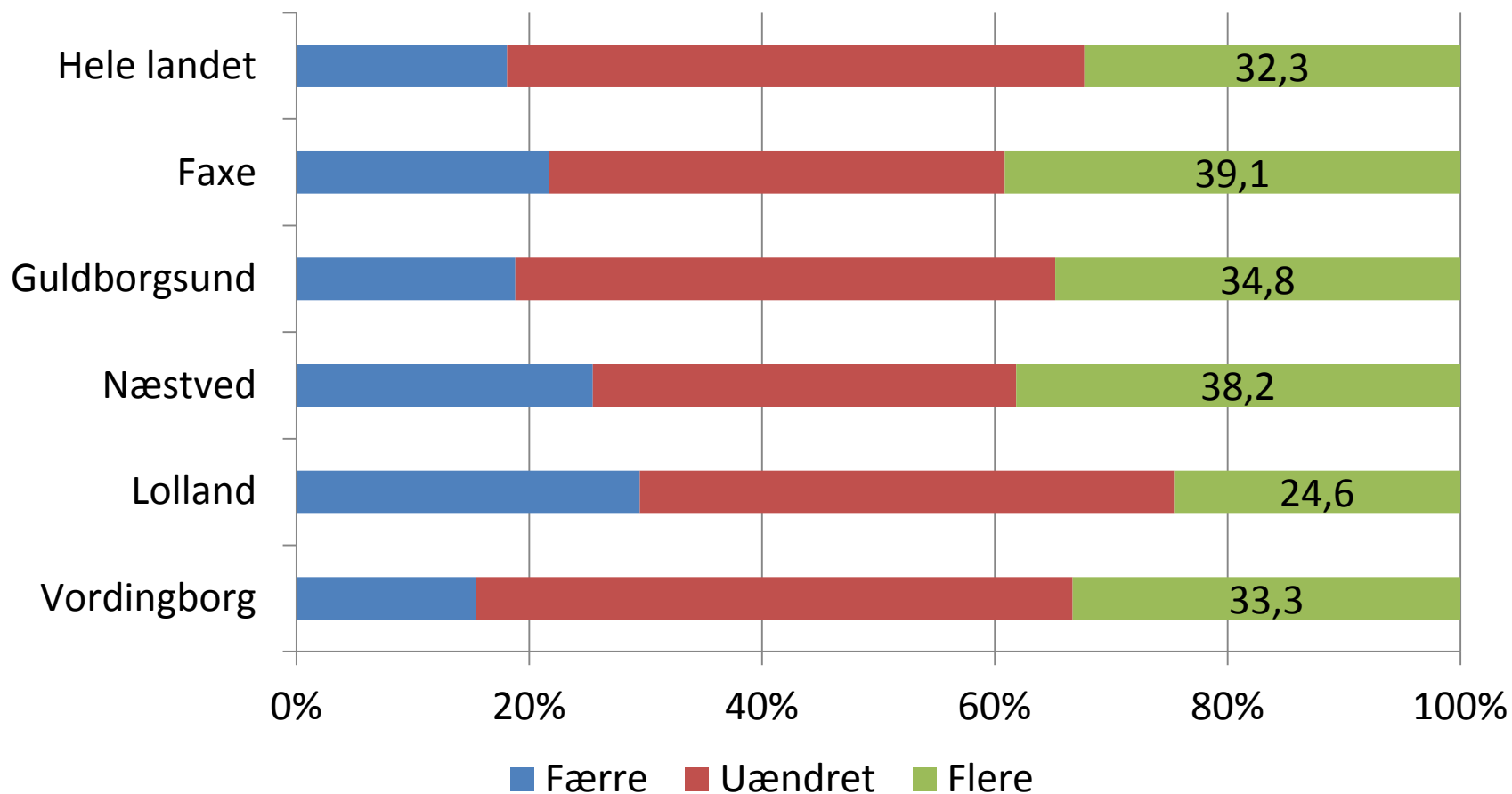
Undersøgelse af frivilligt arbejde i idrætsforeninger, der er medlem af DIF (2010)

Andel af ledere og instruktører, der er lønnete i foreningen

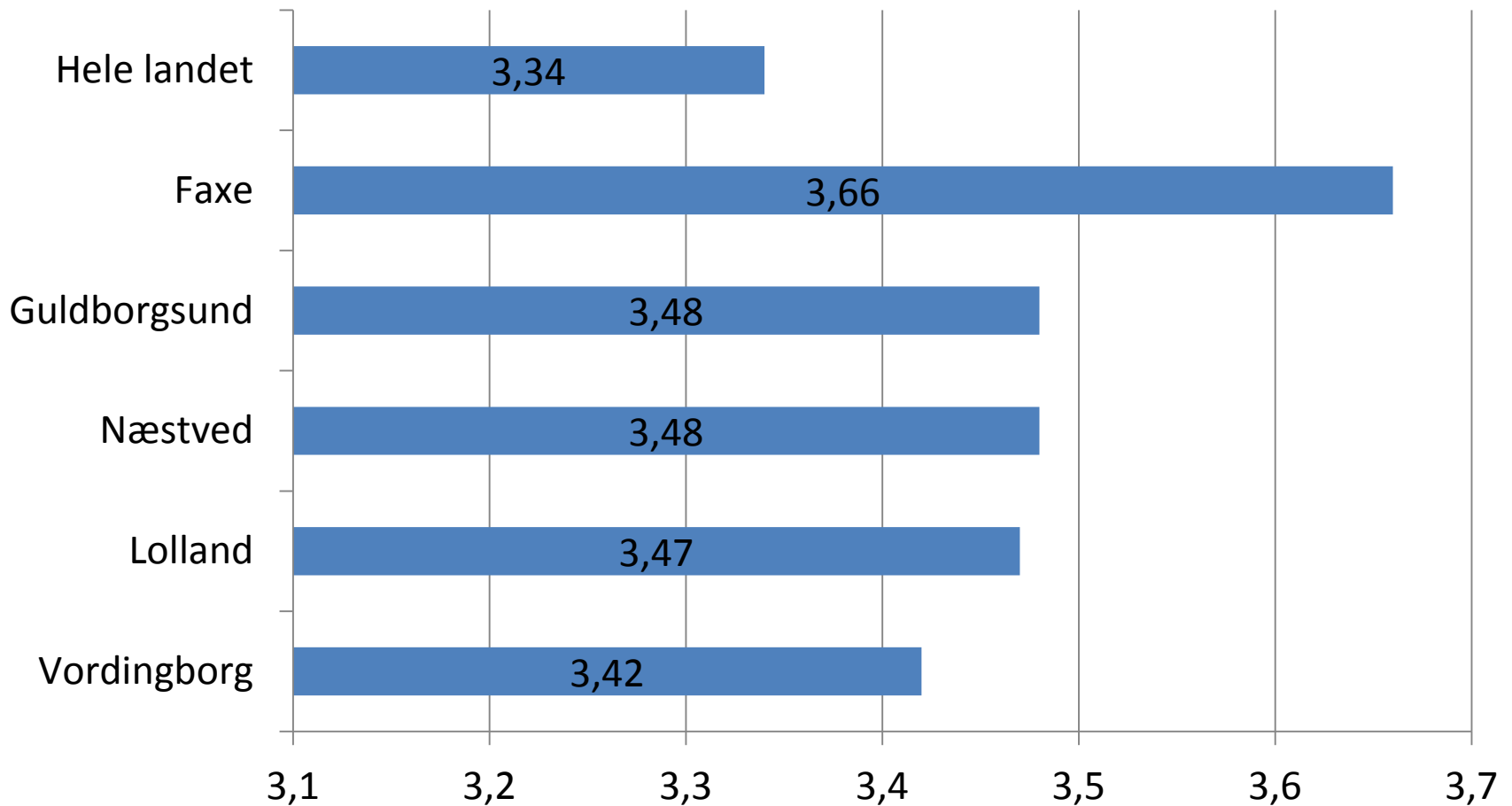
Undersøgelse af frivilligt arbejde i idrætsforeninger, der er medlem af DIF (2010)

Idrætsforeningernes vurdering af, om foreningen har fået flere eller færre frivillige medarbejdere inden for de seneste fem år (2010).

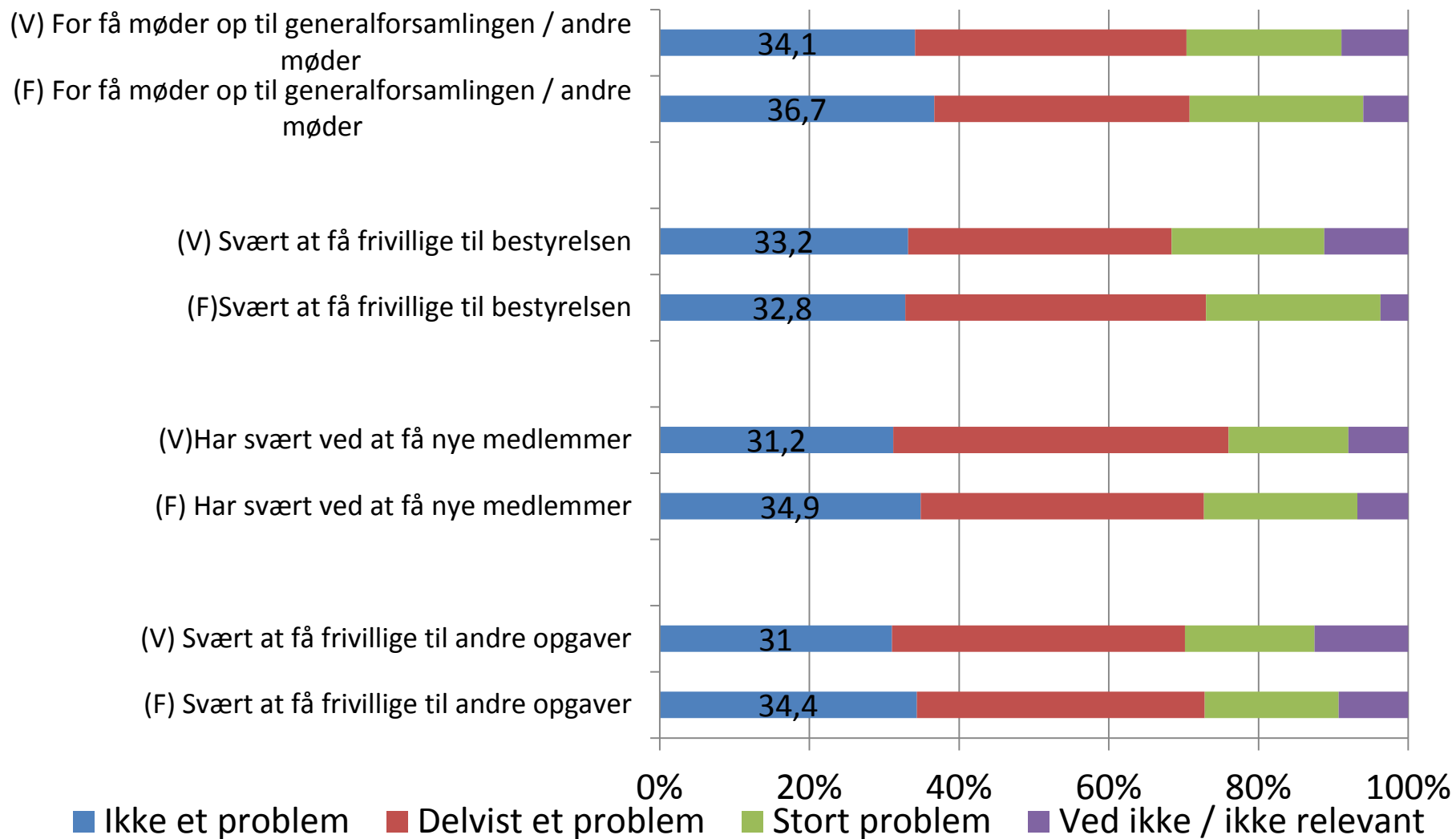
Undersøgelse af frivilligt arbejde i idrætsforeninger, der er medlem af DIF (2010)

Samlet indeks for hvor let foreningerne har ved at skaffe frivillige til de forskellige poster

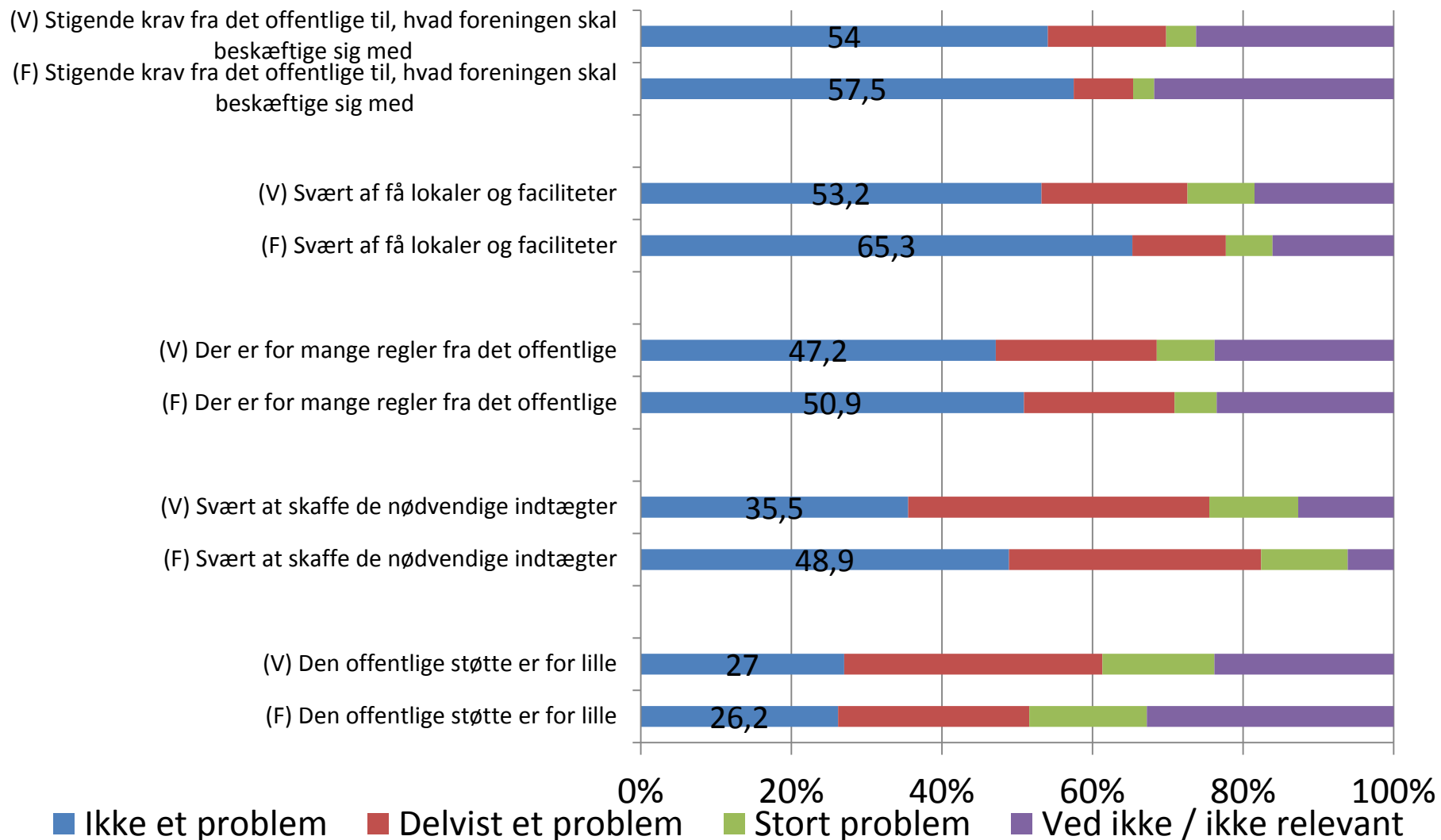

Jo lavere tallet er, jo lettere har foreningerne ved at skaffe frivillige

Foreningernes problemer med medlemsopbakning og rekruttering af frivillige – på Fyn og i Vordingborg Kommune

Foreningernes problemer i forhold til kommunal støtte, regler og økonomi – på Fyn og i Vordingborg Kommune

Hvordan fremme
frivilligt arbejde?

Frivilligt arbejde udvikles i et dynamisk samspil mellem

- engagerede borgeres visioner og interesser
- og det omgivende samfunds påvirkning, krav og muligheder.

Sammenhængen skaber et frivilligt engagement

- Vi engagerer os frivilligt i sammenhænge og situationer, hvor det er meningsfuldt for os
- Det handler derfor om at skabe sådanne 'kontekster' samt 'tillade' og 'forvente' et frivilligt engagement

Seks 'metoder' til at fremme frivilligt arbejde

1. Gode rammevilkår
2. 'Kampagner'
3. 'Projekter'
4. 'Partnerskaber'
5. Ændret ansvarsfordeling
6. Differentieret økonomisk støtte

1. Gode rammevilkår

- Let adgang til at benytte kommunale lokaler
- Kommunal støtte og tydeligere regler derfor
- Én indgang til kommunen
- Kurser og uddannelse
- Rådgivning til foreninger og frivillige
 - Bl.a. til oprettelse af nye foreninger, til udarbejdelse af ansøgninger til fonde mv.

2. 'Kampagner' og oplysning

- Oplysningskampagne
- Oprettelse af frivilligheds-portal: www.frivillig.Vordingborg.dk
- Oplysning om frivilligt arbejde på møder (fx forældremøder i daginstitutioner og skoler)
- Formidle mulighederne for frivilligt arbejde til tilflyttere, ledige mv.
- Markedsføring af foreninger, opgaver for frivillige mv.
- 'Frivillighedens Hus' der kan guide potentielle frivillige
- 'Frivillighedens Dag' med uddeling af 'Frivillighedens Pris', 'Årets ildsjæl' ol.

3. 'Projekter'

Engagere frivillige i kommunale institutioner og opgaver, fx

- Lektiehjælp i skolerne
- Buskørsel for ældrecenter
- Frivillige madguider
- Frivillige motionsvenner

4. Partnerskaber

- Engagere foreninger i nye opgaver
 - Motion for fysisk inaktive i idrætsforeninger
 - 'Besøgsvenner' i pensionistforeninger
 - 'Naturpleje' i grundejerforeninger, naturfredningsforeninger, Høslætforeninger ol.
- Fremme dannelsen af nye foreninger på områder, hvor der mangler, fx
 - Ældre i bevægelse
 - Livsstilsklubber
 - Musik for børn

5. Ændret ansvarsfordeling

- Brugerstyring med reel indflydelse i de kommunale institutioner, fx
 - Daginstitutioner, skoler og kommunale fritidsfaciliteter
- Overlad lokale 'opgaver' til grundejer-foreninger eller beboerforeninger, fx
 - Affaldsindsamling
 - Pasning af stier, veje, diger mv.
 - Ansvar for lokale legepladser
- Overlad kommunalt definerede (lovbestemte) opgaver til foreninger og frivillige, fx
 - 'Musikskolen'
 - 'Børnepasning' ('frie børnehaver')

6. Differentieret økonomisk støtte

- Indirekte grundstøtte
 - Fx gratis lokaler og skattefordele (Fx Folkeoplysningsloven)
 - Politisk favorisering af en organisationsform
- Finansiell grundstøtte
 - krav er knyttet til organisationsformen men ikke mål og aktiviteter
 - Lille eller ingen kontrol
 - Fx Folkeoplysningsloven og støtte fra 'Danske Spil'
- Institutions- eller driftsstøtte
 - Baseret på en slags 'overenskomst'
 - Ofte forbundet med en række krav til mål, metoder, normering mv.
- Projekt- eller aktivitetsstøtte
 - Støtte til specifikke formål, som regel midlertidigt
 - Typisk efter ansøgning

	Velfærd	Demokrati	Folkeoplysning
<p>Grundstøtte</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ret til gratis benyttelse af ledige offentlige lokaler og anlæg, skattefordele og anden indirekte støtte • Krav om demokratisk organisering, men ingen krav til mål og aktiviteter 	x	X	X
<p>Aktivitetsstøtte</p> <p>Den offentlige støtte går til politisk prioriterede mål, aktiviteter og grupper</p>	X	x	X
<p>Driftsstøtte</p> <p>Økonomisk støtte til fortjenestefri velfærdsproduktion (non-profit)</p>	X	x	?